

ZAKON O TRŽIŠTU TOPLINSKE ENERGIJE

- izvorni tekst s izmjenama i dopunama -
(NN 80/13, NN 14/14, NN 102/14, NN 95/15,
NN 76/18, NN 86/19 i NN 67/25; stupa na snagu 17.4.2025.)

Legenda:

Tekst: dio teksta koji ostaje nepromijenjen (NN 80/13, NN 14/14,
NN 102/14, NN 95/15, NN 76/18, NN 86/19)

~~Tekst: dio teksta koji se briše (NN 67/25)~~

Tekst: dio teksta koji se uvodi (NN 67/25)

Sadržaj:

I. OPĆE ODREDBE.....	6
Predmet i primjena Zakona	6
Članak 1.	6
Primjena pravne stečevine EU.....	6
Članak 2.	6
Značenje pojedinih izraza	7
Članak 3.	7
II. INTERES REPUBLIKE HRVATSKE	14
Članak 4.	14
Članak 5.	16
III. OBAVLJANJE ENERGETSKIH DJELATNOSTI.....	17
Članak 6.	17
Članak 7.	18
Članak 8.	18
Građevine za proizvodnju toplinske energije.....	18
Članak 9.	18
Tajnost podataka	19
Članak 10.	19
IV. DJELATNOST KUPCA TOPLINSKE ENERGIJE	19
Članak 11.	19
Informacije o obračunu i potrošnji toplinske energije	23
Članak 11.a	23
Prigovor krajnjeg kupca	24
Članak 11.b	24
Registar kupaca toplinske energije.....	25
Članak 11.c.....	25
Osnovna ugovorna prava	25
Članak 11.d	25
V. TOPLINSKI SUSTAVI	27
Samostalni toplinski sustav	27

Članak 12.	27
Zatvoreni toplinski sustav.....	27
Članak 13.	27
Centralni toplinski sustav	28
Članak 14.	28
VI. PROIZVODNJA TOPLINSKE ENERGIJE.....	28
Članak 15.	28
Članak 15.a	31
Članak 16.	32
Potencijal za učinkovitost u grijanju i hlađenju.....	33
Članak 17.	33
VII. DISTRIBUCIJA TOPLINSKE ENERGIJE	36
Članak 18.	36
Članak 19.	36
Članak 20.	37
Sadržaj ugovora o koncesiji	38
Članak 21.	38
Jednostrani raskid ugovora o koncesiji	39
Članak 22.	39
Naknada za koncesiju	40
Članak 23.	40
Rok na koji se daje koncesija	40
Članak 24.	40
Članak 25.	40
Članak 26.	40
Članak 27.	41
Članak 28.	42
Članak 29.	43
Članak 30.	44
Članak 31.	45
Opći uvjeti za opskrbu toplinskom energijom, Opći uvjeti za isporuku toplinske energije i Mrežna pravila za distribuciju toplinske energije.....	45
Pravilnik o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom, Pravilnik o općim uvjetima za isporuku toplinske energije i Mrežna pravila za distribuciju toplinske energije	45
Članak 32.	45
Ugradnja uređaja.....	47
Članak 33.	47

Uređaji s daljinskim očitanjem	50
Članak 33.a	50
Članak 34.	51
VIII. OPSKRBA TOPLINSKOM ENERGIJOM	52
Članak 35.	52
Članak 36.	53
Članak 37.	54
Članak 38.	55
Članak 39.	56
Članak 40.	56
Operativne zalihe	56
Članak 41.	56
Članak 42.	56
Mjesto razgraničenja djelatnosti	57
Članak 43.	57
Unutarnje instalacije	57
Članak 44.	57
Izdvajanje iz toplinskog sustava	58
Isključenje iz toplinskog sustava	58
Članak 45.	58
Računovodstveno razdvajanje djelatnosti	61
Članak 46.	61
Pravo pristupa poslovnim knjigama	61
Članak 47.	61
IX. NADZOR	62
Članak 48.	62
Članak 48.a	63
X. PREKRŠAJNE ODREDBE	64
Članak 49.	64
Članak 49.a	68
Članak 49.b	71
Članak 49.c	71
Članak 50.	72
XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	74
Članak 51.	74
Članak 52.	74
Članak 53.	75

Članak 54.	76
Članak 55.	76
Članak 56.	77
Članak 57.	77
Članak 58.	77
Članak 2. iz NN 14/14	77
Članak 2. iz NN 102/14	77
Članak 14. iz NN 95/15	77
Članak 15. iz NN 95/15	77
Članak 2. iz NN 76/18	78
Članak 2. iz NN 86/19	78
Članak 3. iz NN 86/19	78
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE iz NN 67/15.....	78
Članak 31.	78
Članak 32.	80
Članak 33.	80
Članak 34.	80
Članak 35.	80

I. OPĆE ODREDBE

Predmet i primjena Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu toplinskom energijom, toplinski sustavi za korištenje toplinske energije za grijanje i hlađenje, uvjeti dobivanja koncesije za distribuciju toplinske energije, odnosno koncesije za izgradnju distributivne mreže, pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom u toplinskim sustavima i mjere za postizanje energetske učinkovitosti u toplinskim sustavima.

(2) Na odnose u sektoru toplinarstva koji nisu uređeni odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje energetski sektor, regulacija energetskih djelatnosti, odredbe zakona kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti te odredbe zakona kojim se uređuje područje koncesija.

(3) Na postupke koji su propisani ovim Zakonom na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Primjena pravne stečevine EU

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive:

~~Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora energije i dopuni te naknadnom ukidanju Direktive 2001/77/EZ i Direktive 2003/30/EZ (SL L 140, 5. 6. 2009.)~~

~~Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskim svojstvima zgrada (preinaka) (SL L 153, 18. 6. 2010.) i~~

~~Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti kojom se dopunjuju direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i ukidaju direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14. 11. 2012.),~~

(1) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive:

- Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora energije i dopuni te naknadnom ukidanju Direktive 2001/77/EZ i Direktive 2003/30/EZ (SL L 140, 5. 6. 2009.),
- Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskim svojstvima zgrada (preinaka) (SL L 153, 18. 6. 2010.),
- Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti kojom se dopunjuju direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i ukidaju direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14. 11. 2012.),

- Direktiva (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (preinaka) (Tekst značajan za EGP) (SL 231, 20/09/2023, p. 1 – 111),
- Direktiva 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (Tekst značajan za EGP) (SL L 328, 21. 12. 2018.),
- Direktiva (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (SL L, 2023/2413, 31. 10. 2023.).

(2) Ovim se Zakonom osigurava provedba sljedećih akata Europske unije:

- Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/826 od 4. ožujka 2019. o izmjeni priloga VIII. i IX. Direktivi 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu sadržaja sveobuhvatnih procjena potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje i
- Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredbi (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21. 12. 2018.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2018/1999) u dijelu koji se odnosi na energetske učinkovitost.

Značenje pojedinih izraza

Članak 3.

(1) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje energetske sektor.

(2) U ovom se Zakonu koriste i izrazi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. *centralni toplinski sustav* — toplinski sustav koji se sastoji od proizvodnog postrojenja toplinske energije i distribucijske mreže,
2. *distribucijska mreža* — vrel vodna, toplo vodna i/ili parovodna mreža, od obračunskog mjernog mjesta proizvođača toplinske energije do obračunskog mjernog mjesta kupca, duljine veće od 2000 metara i ima priključeno više od 500 samostalnih uporabnih cjelina,
3. *distribucijsko područje* — područje ili dio područja jedinice lokalne samouprave za koje se daje koncesija za distribuciju toplinske energije ili koncesija za izgradnju distribucijske mreže,
4. *distribucija toplinske energije* — razvod toplinske energije distribucijskom mrežom radi isporuke toplinske energije kupcu, isključujući opskrbu toplinskom energijom,
5. *distributer toplinske energije* — energetske subjekt koji obavlja energetske djelatnost distribucije toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu,
6. *djelatnost kupca toplinske energije* — djelatnost različita od energetske djelatnosti, a obuhvaća stručno upravljanje, rukovanje, održavanje unutarnjih instalacija, isporuku

- toplinske energije radi obračuna toplinske energije te izdavanje računa krajnjem kupcu u zgradi/građevini u samostalnom, zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu, na temelju ugovora o potrošnji toplinske energije, sklopljenim s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika,
7. *energenti* — smatraju se ulazne količine plina, naftnih derivata, ugljena, obnovljivih izvora energije i sl. za transformaciju u toplinsku energiju,
8. *energetski subjekt* — pravna ili fizička osoba koja obavlja jednu ili više energetskih djelatnosti i ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti,
9. *Hrvatska energetska regulatorna agencija* — (u daljnjem tekstu: Agencija) — nezavisan regulator energetskih djelatnosti osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje energetski sektor i regulacija energetskih djelatnosti,
10. *kogeneracija* — proizvodno postrojenje za transformaciju ulazne količine energenta u kojemu se istodobno proizvodi toplinska i električna ili mehanička energija u jedinstvenom procesu,
11. *korisnik distribucijske mreže* — svaka fizička ili pravna osoba koja predaje toplinsku energiju u, odnosno preuzima toplinsku energiju iz distribucijske mreže,
12. *korištenje za pretežito poslovnu uporabu* — smatra se kada količina toplinske energije za grijanje prostora, za vlastite potrebe, od strane krajnjeg kupca koji nije kućanstvo, iznosi manje od pedeset posto ukupno utrošene toplinske energije,
13. *kotlovnica* — proizvodno postrojenje, uključujući i kogeneraciju, za transformaciju ulazne količine energenta u toplinsku energiju koje je dio samostalnog, zatvorenog ili centralnog toplinskog sustava,
14. *krajnji kupac* — pravna ili fizička osoba koja kupuje toplinsku energiju za vlastite potrebe od kupca na temelju obračuna toplinske energije,
15. *kućanstvo* — krajnji kupac koji kupuje toplinsku energiju za potrošnju u samostalnoj uporabnoj cjelini, ako se u toj samostalnoj uporabnoj cjelini ne obavlja registrirana gospodarska i druga djelatnost,
16. *kupac toplinske energije* — pravna ili fizička osoba koja u ime i za račun vlasnika i/ili suvlasnika zgrade/građevine obavlja djelatnost kupca u samostalnom, zatvorenom i centralnom toplinskom sustavu,
17. *kupac toplinske energije u poteškoćama* — kupac toplinske energije koji za razdoblje od najmanje 50 dana nije ispunio dospelje novčane obveze prema energetskim subjektima ili nije ispunio svoje obveze prema krajnjem kupcu,
18. *ministar* — ministar nadležan za energetiku,
19. *Ministarstvo* — ministarstvo nadležno za energetiku,
20. *mjerilo toplinske energije* — uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu, sukladno propisima iz područja mjerenja i tehničkim uvjetima distributera toplinske energije, radi obračuna toplinske energije,
21. *mjesto razgraničenja* — mjesto na kojem prestaje nadležnost jednog energetskog subjekta i prelazi na drugog energetskog subjekta ili kupca,
22. *obračunsko mjerno mjesto* — mjesto razgraničenja na kojem se nalazi mjerilo toplinske energije,

23. *ogrjevnna sezona* — dio kalendarske godine u kojem se osigurava pogonska spremnost toplinskog sustava za isporuku toplinske energije za grijanje,
24. *opskrba toplinskom energijom* — energetska djelatnost koja završava mjestom razgraničenja između opskrbljivača i kupca, za koju je potrebno ishoditi dozvolu Agencije, osim ako drugačije nije propisano ovim Zakonom,
25. *opskrbljivač toplinskom energijom* — energetski subjekt koji je registriran za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom, koji u centralnom toplinskom sustavu kupuje toplinsku energiju od proizvođača toplinske energije te sklapa ugovor o distribuciji s distributerom toplinske energije i prodaje toplinsku energiju kupcima, a u zatvorenom toplinskom sustavu kupuje ulazne količine energenta za transformaciju u toplinsku energiju i isporučuje toplinsku energiju kupcu radi obračuna toplinske energije,
26. *ovlašteni predstavnik suvlasnika* — fizička ili pravna osoba koju su suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar jedne zgrade/građevine ovlastili za zastupanje u postupcima koji proizlaze iz upravljanja, na temelju ugovora o upravljanju, odnosno međuvlasničkog ugovora,
27. *priključna snaga* — najveća dopuštena snaga koju predaje proizvodno postrojenje za transformaciju u vanjske instalacije ili distribucijsku mrežu, odnosno dopuštena snaga toplinske energije koju iz vanjskih instalacija ili distribucijske mreže može preuzeti kupac toplinske energije na mjestu razgraničenja, a propisana je termoenergetskom suglasnošću,
28. *proizvodnja toplinske energije* — proizvodno postrojenje za transformaciju, ulazne količine energenta, u toplinsku energiju ukupno instalirane snage veće od 2 MW, osim ako drugačije nije propisano odredbama ovoga Zakona,
29. *proizvođač toplinske energije* — pravna ili fizička osoba koja je od Agencije dobila dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije, osim ako drugačije nije propisano odredbama ovoga Zakona,
30. *razdjelnik* — uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije izmjerene na zajedničkom mjerilu toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu,
31. *samostalni toplinski sustav* — toplinski sustav preko kojeg se jednoj zgradi/građevini koja se sastoji od više samostalnih uporabnih cjelina isporučuje toplinska energija radi obračuna toplinske energije,
32. *toplinska energija* — proizvedena energija nastala u proizvodnom postrojenju za transformaciju, sa svrhom zagrijavanja prostora i zagrijavanja potrošne tople vode ili energija korištena u tehnološke svrhe (vrela voda, topla voda ili para) ili za hlađenje prostora,
33. *toplinska podstanica* — sklop uređaja za cirkulaciju i regulaciju odavanja topline koji su sastavni dio unutarnjih instalacija krajnjih kupaca, a nalazi se unutar zgrade/građevine,
34. *toplinska stanica* — dio distribucijske mreže koji služi za transformaciju, regulaciju i/ili cirkulaciju medija za prijenos toplinske energije,
35. *toplinski sustav* — tehnički sustav koji se sastoji od uređaja i opreme za proizvodnju toplinske energije, unutarnjih i vanjskih instalacija ili distribucijske mreže te omogućuje opskrbu toplinskom energijom, a može biti samostalni, zatvoreni ili centralni toplinski sustav,
36. *unutarnje instalacije* — instalacije od obračunskog mjernog mjesta do radijatorskog ventila, odnosno ventila trošila u samostalnoj uporabnoj cjelini, te radijator i druga ogrjevnna tijela u zajedničkom dijelu zgrade/građevine,

- ~~37. vanjske instalacije – razvod cijevi vrelovodne, toplovodne i/ili parovodne mreže koje povezuju zgrade/građevine s jednom ili više kotlovnica u zatvorenom toplinskom sustavu,~~
- ~~38. zajedničko mjerilo toplinske energije – uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu na ulazu u zgradu/građevinu,~~
- ~~39. zajednička potrošnja – potrošnja toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije kupca umanjena za ukupni iznos potrošene toplinske energije izmjerene na zasebnim mjerilima toplinske energije,~~
- ~~40. zasebno mjerilo toplinske energije – uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije u samostalnoj uporabnoj cjelini,~~
- ~~41. zatvoreni toplinski sustav – toplinski sustav koji obuhvaća više industrijskih i/ili stambeno-poslovnih zgrada/građevina, koje počinje mjestom preuzimanja ulaznog energenta za proizvodnju toplinske energije do mjesta razgraničenja s kupcem, a uključuje mjerila toplinske energije i vanjske instalacije, koje su kraće od 2000 metara i ima priključeno manje od 500 samostalnih uporabnih cjelina.~~

(1) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje energetska sektor.

(2) U ovom se Zakonu koriste i izrazi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. centralni toplinski sustav – toplinski sustav koji se sastoji od proizvodnog postrojenja toplinske energije i distribucijske mreže,
2. distribucijska mreža – vrelovodna, toplovodna i/ili parovodna mreža, od obračunskog mjernog mjesta proizvođača toplinske energije do obračunskog mjernog mjesta kupca, duljine veće od 2000 metara i ima priključeno više od 500 samostalnih uporabnih cjelina,
3. distribucijsko područje – područje ili dio područja jedinice lokalne samouprave za koje se daje koncesija za distribuciju toplinske energije ili koncesija za izgradnju distribucijske mreže,
4. distribucija toplinske energije – razvod toplinske energije distribucijskom mrežom radi isporuke toplinske energije kupcu, isključujući opskrbu toplinskom energijom,
5. distributer toplinske energije – energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost distribucije toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu,
6. djelatnost kupca toplinske energije – djelatnost različita od energetska djelatnosti, a obuhvaća usluge određene člankom 11. ovoga Zakona,
7. energenti – smatraju se ulazne količine plina, naftnih derivata, ugljena, obnovljivih izvora energije i sl. za transformaciju u toplinska energiju,
8. energetska subjekt – pravna ili fizička osoba koja obavlja jednu ili više energetska djelatnosti i ima dozvolu za obavljanje energetska djelatnosti,
9. Hrvatska energetska regulatorna agencija (u daljnjem tekstu: Agencija) – nezavisna regulator energetska djelatnosti osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje energetska sektor i regulacija energetska djelatnosti,
10. individualni troškovi toplinske energije – troškovi utvrđeni na mjesečnom računu za krajnjeg kupca koji se sastoje od troškova za isporučenu toplinska energiju za samostalnu uporabnu cjelinu krajnjeg kupca,

11. instalacije krajnjeg kupca – instalacije grijanja u samostalnoj uporabnoj cjelini od radijatorskog ventila, uključujući radijatorski ventil i radijator u slučaju vertikalnog razvoda, odnosno instalacije grijanja za samostalnu uporabnu cjelinu od zasebnog mjerila toplinske energije, uključujući zasebno mjerilo toplinske energije,
12. kogeneracija – proizvodno postrojenje za transformaciju ulazne količine energenta u kojemu se istodobno proizvodi toplinska i električna ili mehanička energija u jedinstvenom procesu,
13. korisnik distribucijske mreže – svaka fizička ili pravna osoba koja predaje toplinsku energiju u distribucijsku mrežu, odnosno preuzima toplinsku energiju iz distribucijske mreže
14. korištenje za pretežito poslovnu uporabu – smatra se kada količina toplinske energije za grijanje prostora, za vlastite potrebe, od strane krajnjeg kupca koji nije kućanstvo, iznosi manje od pedeset posto ukupno utrošene toplinske energije,
15. kotlovnica – proizvodno postrojenje za proizvodnju toplinske energije, uključujući proizvodno postrojenje koje koristi obnovljive izvore energije i kogeneraciju, za transformaciju ulazne količine energenta i/ili energije, koje je dio samostalnog, zatvorenog ili centralnog toplinskog sustava, koje sadrži strojeve i uređaje s povećanim opasnostima,
16. krajnji kupac – pravna ili fizička osoba koja kupuje toplinsku energiju za vlastite potrebe od kupca toplinske energije na temelju obračuna toplinske energije,
17. kućanstvo – krajnji kupac koji kupuje toplinsku energiju za potrošnju u samostalnoj uporabnoj cjelini, ako se u toj samostalnoj uporabnoj cjelini ne obavlja registrirana gospodarska i druga djelatnost,
18. kupac toplinske energije – pravna ili fizička osoba koja u ime i za račun vlasnika i/ili suvlasnika zgrade/građevine obavlja djelatnost kupca toplinske energije u samostalnom, zatvorenom i centralnom toplinskom sustavu,
19. kupac toplinske energije u poteškoćama – kupac toplinske energije koji za razdoblje od najmanje 50 dana nije ispunio dospelje novčane obveze prema energetske subjektima ili nije ispunio svoje obveze prema krajnjem kupcu,
20. ministar – ministar nadležan za energetiku,
21. Ministarstvo – ministarstvo nadležno za energetiku,
22. mjerilo toplinske energije – uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu, sukladno propisima iz područja mjerenja i tehničkim uvjetima distributera toplinske energije, radi obračuna toplinske energije,
23. mjerilo za zgradu/građevinu – mjerilo toplinske energije za svaku zgradu/građevinu posebno, nalazi se u toplinskoj podstanici, smješteno je iza zajedničkog mjerila toplinske energije, služi za raspodjelu troškova toplinske energije, vlasništvo je svih suvlasnika zgrade/građevine,
24. mjesto razgraničenja – mjesto na kojem prestaje nadležnost jednog energetske subjekta i prelazi na drugog energetske subjekta ili kupca,
25. naknada za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije – naknada koja se sastoji od troškova za obavljanje djelatnosti kupca koja se plaća iz zajedničke pričuve suvlasnika zgrade/građevine,
26. naknada za poticanje učinkovitosti grijanja – naknada koja se sastoji od troškova za primjenu mjera učinkovitosti grijanja krajnjih kupaca koji nisu ugradili uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili zasebna mjerila

toplinske energije ili imaju ugrađene navedene uređaje, ali ih ne koriste odnosno kojima se raspodjela troškova toplinske energije ne radi prema očitavanju uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona i koja se vodi na posebnom analitičkom knjigovodstvenom računu za zajednicu suvlasnika,

27. nazivna ulazna snaga – najveća moguća ulazna snaga postrojenja,
28. obračunsko mjerno mjesto – mjesto razgraničenja na kojem se nalazi mjerilo toplinske energije,
29. ogrjevna sezona – dio kalendarske godine u kojem se osigurava pogonska spremnost toplinskog sustava za isporuku toplinske energije za grijanje,
30. opskrba toplinskom energijom – energetska djelatnost koja završava mjestom razgraničenja između opskrbljivača i kupca toplinske energije, za koju je potrebno ishoditi dozvolu Agencije, osim ako drugačije nije propisano ovim Zakonom,
31. opskrbljivač toplinskom energijom – energetski subjekt koji je registriran za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom, koji u centralnom toplinskom sustavu kupuje toplinsku energiju od proizvođača toplinske energije te sklapa ugovor o distribuciji s distributerom toplinske energije i prodaje toplinsku energiju kupcima toplinske energije, a u zatvorenom toplinskom sustavu kupuje ulazne količine energenta za transformaciju u toplinsku energiju i isporučuje toplinsku energiju kupcu toplinske energije radi obračuna toplinske energije,
32. ovlašteni predstavnik suvlasnika – fizička ili pravna osoba koju su suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar jedne zgrade/građevine ovlastili za zastupanje u postupcima koji proizlaze iz upravljanja, na temelju ugovora o upravljanju, odnosno međuvlasničkog ugovora,
33. priključna snaga – najveća dopuštena snaga koju predaje proizvodno postrojenje za transformaciju u vanjske instalacije ili distribucijsku mrežu, odnosno dopuštena snaga toplinske energije koju iz vanjskih instalacija ili distribucijske mreže može preuzeti kupac toplinske energije na mjestu razgraničenja, a propisana je termoenergetskom suglasnošću,
34. proizvodno postrojenje – svako postrojenje koje energent ili energiju pretvara u toplinsku energiju, poput kotlovnica, dizalica i/ili izmjenjivača topline,
35. proizvodnja toplinske energije – proizvodno postrojenje za transformaciju, ulazne količine energenta, u toplinsku energiju ukupno instalirane snage veće od 2 MW, osim ako drugačije nije propisano odredbama ovoga Zakona,
36. proizvođač toplinske energije – pravna ili fizička osoba koja je od Agencije dobila dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije, osim ako drugačije nije propisano odredbama ovoga Zakona,
37. prosječna godišnja ulazna snaga – omjer ukupne godišnje energije dovedene postrojenju i ukupnog broja radnih sati u godini,
38. razdjelnik – uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije izmjerene na zajedničkom mjerilu toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu,
39. samostalni toplinski sustav – toplinski sustav koji obuhvaća jednu zgradu/građevinu koja se sastoji od više samostalnih uporabnih cjelina i kojoj se isporučuje toplinska energija, a koji nema vanjski razvod cijevi,

40. toplinska energija – proizvedena energija nastala u proizvodnom postrojenju za transformaciju, sa svrhom zagrijavanja prostora i zagrijavanja potrošne tople vode ili energija korištena u tehnološke svrhe (vrela voda, topla voda ili para) ili za hlađenje prostora,
41. toplinska podstanica – sklop uređaja za cirkulaciju i regulaciju odavanja topline koji su sastavni dio unutarnjih instalacija krajnjih kupaca, a nalazi se unutar zgrade/građevine,
42. toplinska stanica – dio distribucijske mreže koji služi za transformaciju, regulaciju i/ili cirkulaciju medija za prijenos toplinske energije,
43. toplinski sustav – tehnički sustav koji se sastoji od uređaja i opreme za proizvodnju toplinske energije, unutarnjih i vanjskih instalacija ili distribucijske mreže te omogućuje opskrbu toplinskom energijom, a može biti samostalni, zatvoreni ili centralni toplinski sastav,
44. troškovi priključne snage – troškovi utvrđeni snagom iz termoeenergetske suglasnosti zgrade/građevine, odnosno ako ne postoji termoeenergetska suglasnost, utvrđuju se primjenom faktora 50 W/m³ grijanog prostora uz uvjet da tako utvrđena priključna snaga ne može biti veća od tehničkih mogućnosti distribucijske mreže i nazivnih vrijednosti opterećenja priključka, uključujući i mjerila toplinske energije,
45. učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja – sustav centraliziranog grijanja ili hlađenja, odnosno centralni toplinski sustav i zatvoreni toplinski sustav koji koristi energiju iz obnovljivih izvora, otpadnu toplinu, toplinu dobivenu kogeneracijom, visokoučinkovitom kogeneracijom ili kombinaciju takve energije i topline sukladno članku 4. stavku 6. ovoga Zakona,
46. ukupni troškovi toplinske energije – troškovi koji se sastoje od individualnih troškova toplinske energije i zajedničkih troškova toplinske energije,
47. ulazna snaga – energija koja se dovodi postrojenju u jedinici vremena,
48. unutarnje instalacije – zajedničke instalacije krajnjih kupaca od obračunskog mjernog mjesta do radijatorskog ventila u samostalnoj uporabnoj cjelini u slučaju vertikalnog razvoda, odnosno do zasebnog mjerila toplinske energije, uključujući instalacije, radijatorske ventile i radijatore u zajedničkim dijelovima zgrade/građevine,
49. upravitelj zgrade – osoba koja raspolaže sredstvima zajedničke pričuve, pod uvjetima i na način utvrđenim ugovorom sklopljenim između njega i zajednice suvlasnika sukladno zakonu kojim se uređuje upravljanje zgradama,
50. vanjske instalacije – razvod cijevi vrelovodne, toplovodne i/ili parovodne mreže koje povezuju zgrade/građevine s jednom ili više kotlovnica u zatvorenom toplinskom sustavu,
51. visokoučinkovita kogeneracija – kogeneracija određena zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije i visokoučinkovita kogeneracija,
52. zajednica suvlasnika – pravna osoba koju čine vlasnici posebnih dijelova zgrade sukladno zakonu kojim se uređuje upravljanje i održavanje zgrada,
53. zajedničko mjerilo toplinske energije – uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu, služi za obračun isporučene toplinske energije,
54. zajednička potrošnja zgrade/građevine – potrošnja toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije umanjena za ukupni iznos potrošene toplinske energije izmjerene na zasebnim mjerilima toplinske energije ili određena kao dio izmjerene toplinske energije na zajedničkom mjerilu primjenom modela za raspodjelu i obračun

troškova za isporučenu toplinsku energiju kod zgrada/građevina u kojima su ugrađeni uređaji za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, koja se plaća iz zajedničke pričuve suvlasnika,

55. zajednički troškovi toplinske energije – troškovi utvrđeni na mjesečnom računu za upravitelja zgrade/građevine koji se sastoje od fiksnih troškova te sadržavaju naknadu za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije, naknadu za obavljanje djelatnosti opskrbe toplinskom energijom, troškove priključne snage te zajedničke potrošnje zgrade/građevine, uključujući i potrošnju toplinske energije za zajedničke dijelove zgrade/građevine, pri čemu se podmirenje zajedničkih troškova toplinske energije smatra redovitim održavanjem zajedničkih dijelova i uređaja zgrade i upravljanja zgradom, a troškovi su prikazani na računu upravitelja zgrade kao odvojena stavka od drugih stavaka koje naplaćuje upravitelj zgrade i plaćaju se iz zajedničke pričuve,
56. zasebno mjerilo toplinske energije – uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije u samostalnoj uporabnoj cjelini,
57. zatvoreni toplinski sustav – toplinski sustav koji obuhvaća više industrijskih i/ili stambeno-poslovnih zgrada/građevina, koji počinje mjestom preuzimanja ulaznog energenta za proizvodnju toplinske energije do mjesta razgraničenja s kupcem, a uključuje mjerila toplinske energije i vanjske instalacije, koje su kraće od 2000 metara i ima priključeno manje od 500 samostalnih uporabnih cjelina.

II. INTERES REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 4.

(1) Izgradnja i razvoj centralnih toplinskih sustava i proizvodnja toplinske energije u kogeneracijskim postrojenjima na visokoučinkovit način, kao i njihovo održavanje i korištenje, od interesa su za Republiku Hrvatsku.

(2) Toplinski sustavi smatraju se bitnim elementom energetske učinkovitosti i od interesa su za postizanje ciljeva energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj.

(3) Korištenje obnovljivih izvora energije kao izvora toplinske energije od interesa je za Republiku Hrvatsku.

(4) U interesu je za Republiku Hrvatsku poticati razvoj i korištenje novih, inovativnih i održivih tehnologija u sektoru energetike. Kroz postupak javne nabave robe, usluga i radova vodit će se računa o otvaranju tržišta inovativnim rješenjima.

(5) Radi ostvarivanja interesa Republike Hrvatske sudionici na tržištu toplinske energije dužni su planirati tehničke mjere kojima će povisiti udio obnovljivih izvora energije i otpadne topline i hladnoće za indikativna 2,2 postotna boda kao godišnji prosjek izračunan za razdoblja od 2021. do 2030., polazeći od udjela energije iz obnovljivih izvora energije i otpadne topline i hladnoće u centralnim i zatvorenim toplinskim sustavima u 2020. u Republici Hrvatskoj, izraženu kao postotak konačne brutopotrošnje energije prilagođene uobičajenim klimatskim uvjetima.

(6) Kako bi se osigurala učinkovitija potrošnja primarne energije i povećao udio energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem koji ulazi u mrežu, učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja je sustav koji ispunjava sljedeće kriterije:

1. do 31. prosinca 2027., mora koristiti najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora, 50 % otpadne topline, 75 % topline dobivene kogeneracijom ili 50 % kombinacije takve energije i topline,
2. od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2034., mora koristiti najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora, 50 % otpadne topline, 50 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, 80 % topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom ili barem kombinaciju takve termalne energije koja ulazi u mrežu u kojoj je udio energije iz obnovljivih izvora najmanje 5 %, a ukupni udio energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline ili topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom najmanje 50 %,
3. od 1. siječnja 2035. do 31. prosinca 2039., mora koristiti najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora, 50 % otpadne topline ili 50 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, ili je to sustav u kojem je ukupan udio energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline ili topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom najmanje 80 % i, osim toga, ukupan udio energije iz obnovljivih izvora ili otpadne topline iznosi najmanje 35 %,
4. od 1. siječnja 2040. do 31. prosinca 2044., mora koristiti najmanje 75 % energije iz obnovljivih izvora, 75 % otpadne topline ili 75 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, ili je to sustav koji koristi najmanje 95 % energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline i topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom i, osim toga, ukupan udio energije iz obnovljivih izvora ili otpadne topline iznosi najmanje 35 %,
5. od 1. siječnja 2045. do 31. prosinca 2049., mora koristiti najmanje 75 % energije iz obnovljivih izvora, 75 % otpadne topline ili 75 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline,
6. od 1. siječnja 2050. nadalje, mora koristiti samo energiju iz obnovljivih izvora, samo otpadnu toplinu ili samo kombinaciju energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline.

(7) U slučaju izgradnje toplinskog sustava za centralizirano grijanje i hlađenje ili značajne rekonstrukcije postrojenja za proizvodnju toplinske energije sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja, kako bi se toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja smatrao učinkovit, u trenutku kad taj sustav započne s radom isti mora osim uvjeta iz stavka 6. ovoga članka zadovoljiti i sljedeće uvjete:

1. nema povećanja korištenja fosilnih goriva, osim prirodnog plina, u postojećoj proizvodnji toplinske energije u odnosu na prosječnu godišnju potrošnju prethodne tri kalendarske godine punog rada prije rekonstrukcije, sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja i
2. novi energent za proizvodnju toplinske energije u tom sustavu nije fosilno gorivo, osim prirodnog plina, do 2030.

(8) Proizvođač toplinske energije i distributer toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu, odnosno proizvođač toplinske energije i opskrbljivač toplinskom energijom u zatvorenom toplinskom sustavu, s priključnom snagom većom od 5 MW, koji nije učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja, dužni su izraditi plan za osiguravanje učinkovitije potrošnje primarne energije, za

smanjenje distribucijskih gubitaka i povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem, do 31. prosinca 2025. i svakih pet godina nakon toga, koji dostavljaju Agenciji na odobrenje, a sadržava mjere i kriterije za postizanje učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja sukladno stavku 6. točkama 2. do 5. ovoga članka.

(9) Agencija će o davanju odobrenja iz stavka 8. ovoga članka odlučiti rješenjem najkasnije u roku od 60 dana od predaje urednog zahtjeva za odobravanje plana za osiguravanje učinkovitije potrošnje primarne energije, za smanjenje distribucijskih gubitaka i povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem.

(10) Protiv rješenja Agencije iz stavka 9. ovoga članka nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor.

Članak 5.

(1) Sudionici na tržištu toplinske energije dužni su planirati i poduzimati mjere za sigurnu opskrbu toplinske energije u skladu s aktima iz članka 32. ovoga Zakona, propisanim standardima opskrbe toplinskom energijom te su odgovorni za sigurnost opskrbe u okviru obavljanja svoje djelatnosti.

(2) Distributer toplinske energije dužan je, na zahtjev jedinica lokalne samouprave, dostaviti sljedeće podatke: o ponudi i potražnji toplinske energije na svom području, izradu procjena buduće potrošnje i raspoložive ponude, planiranje izgradnje dodatnih kapaciteta i razvoj distribucijskog sustava na području na kojem mu je dodijeljena koncesija za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

(3) Jedinica lokalne samouprave, na temelju podataka iz stavka 2. ovoga članka dostavljenih od strane svih distributera na svome području, analizira i predlaže poduzimanje mjera u okviru svoje nadležnosti utvrđene odredbama ovoga Zakona.

(4) Jedinice lokalne samouprave dužne su poticati, planirati i odobriti izgradnju toplinskih sustava te u skladu s mjerama energetske učinkovitosti osigurati prednost centralnim toplinskim sustavima pri izgradnji te kada je to svrsishodno, osigurati priključenje zatvorenih toplinskih sustava na centralne toplinske sustave.

(5) Jedinice lokalne samouprave dužne su planirati i odobriti izgradnju zatvorenih ili samostalnih toplinskih sustava na područjima i u objektima gdje gospodarski nije isplativa izgradnja centralnih toplinskih sustava.

(6) Jedinice lokalne samouprave dužne su planirati razvoj toplinskih sustava ako se na njihovu području nalaze kogeneracije ili ako na svom području razvijaju kogeneracije na obnovljive izvore energije.

(7) Jedinice lokalne samouprave dužne su prilikom izrade dokumenata prostornog uređenja dati prednost izgradnji i razvoju distribucijske mreže, koja bi se koristila za zadovoljavanje potrebe kućanstava, poslovnih potrošača i industrije toplinskom energijom te o istom pribaviti suglasnost Ministarstva, odnosno ureda državne uprave u županiji, odnosno upravnog tijela Grada Zagreba nadležnog za poslove energetike.

(8) Jedinice lokalne samouprave dužne su u slučaju kupca toplinske energije u poteškoćama, na svome području, odrediti drugog kupca toplinske energije, do odabira novog kupca od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika sukladno članku 11. stavku 5. ovoga Zakona.

(9) Jedinice lokalne samouprave s više od 35 000 stanovnika moraju izraditi planove za grijanje i hlađenje na način i pod uvjetima određenim u propisima kojima se uređuje energetska učinkovitost.

(10) U planovima iz stavka 9. ovoga članka, jedinice lokalne samouprave dužne su razmotriti zamjenu proizvodnog postrojenja na fosilna goriva i razvoj novih, i priključenje na postojeće učinkovite sustave centraliziranog grijanja i hlađenja.

~~(9)~~ **(11)** Ministarstvo je odgovorno za praćenje odnosa između ponude i potražnje na tržištu toplinske energije, izradu procjena buduće potrošnje i raspoložive ponude toplinske energije, planiranje izgradnje i razvoja dodatnih kapaciteta centralnih toplinskih sustava te predlaganje i poduzimanje mjera u slučaju proglašenja kriznog stanja.

~~(10)~~ **(12)** Ministarstvo, na temelju godišnjeg izvješća jedinica lokalne samouprave, podnosi izvješće Vladi Republike Hrvatske o stanju i mjerama koje treba poduzeti radi razvoja centralnih toplinskih sustava.

III. OBAVLJANJE ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Članak 6.

(1) Energetske djelatnosti u smislu ovoga Zakona su:

1. proizvodnja toplinske energije,
2. opskrba toplinskom energijom i
3. distribucija toplinske energije.

(2) Energetske djelatnosti iz stavka 1. točke 1. i 2. ovog članka obavljaju se kao tržišne djelatnosti, a energetska djelatnost iz stavka 1. točke 3. ovog članka obavlja se kao javna usluga.

(3) Pravne i fizičke osobe mogu obavljati energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka samo na temelju rješenja kojim se dozvoljava obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: dozvola) sukladno zakonu kojim se uređuje energetski sektor, osim ako drugačije nije propisano ovim Zakonom.

~~**(4)** Udruge koje imaju svojstvo pravne osobe, određeno zakonom kojim se uređuju udruge mogu obavljati energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka temeljem rješenja iz stavka 3. ovoga članka kojim se dozvoljava udruzama obavljanje te djelatnosti sukladno zakonu kojim se uređuje energetski sektor pod uvjetima određenim za fizičke osobe.~~

(4) Udruge koje imaju svojstvo pravne osobe, određeno zakonom kojim se uređuju udruge, mogu obavljati energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka na temelju rješenja iz stavka 3. ovoga članka kojim se dozvoljava udruzama obavljanje te djelatnosti sukladno zakonu kojim se uređuje energetski sektor pod uvjetima određenim za fizičke osobe.

Članak 7.

(1) Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti iz članka 6. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona mogu obavljati i druge energetske djelatnosti.

(2) Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka obvezni su u pružanju javne usluge osigurati:

1. primjenu utvrđenog iznosa tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije,
2. sigurnost i pouzdanost distribucije,
3. kvalitetu usluge,
4. zaštitu okoliša,
5. zaštitu zdravlja, života i imovine građana i
6. mjere za zaštitu krajnjih kupaca toplinske energije.

Članak 8.

(1) Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti iz članka 6. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona na tržištu mogu obavljati i druge energetske djelatnosti.

(2) Obavljanje energetskih djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka na tržištu toplinske energije provodi se i organizira u skladu s ciljevima razvoja energetskih djelatnosti i potrebama krajnjih kupaca u Republici Hrvatskoj za postizanjem sigurne, pouzdane i kvalitetne opskrbe toplinskom energijom, uz poštivanje načela tržišnog natjecanja i jednakog pravnog položaja svih sudionika na tržištu u odnosu na:

1. ostvarivanje prava na izgradnju energetskog objekta,
2. pristup toplinskom sustavu,
3. primjenu slobodno ugovorene cijene,
4. prava na obavljanje energetske djelatnosti,
5. dostupnost informacija,
6. kvalitetu usluge,
7. zaštitu okoliša,
8. zaštitu zdravlja, života i imovine građana,
9. mjere za zaštitu krajnjih kupaca toplinske energije,
10. ostale slučajeve utvrđene odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje područje regulacije energetskih djelatnosti.

Građevine za proizvodnju toplinske energije

Članak 9.

(1) Građevine za proizvodnju toplinske energije grade se i koriste u skladu s propisima o prostornom uređenju i gradnji, propisima kojima se uređuje energetski sektor, propisima kojima se uređuje zaštita okoliša te posebnim tehničkim i sigurnosnim propisima.

(2) Proizvođači toplinske energije mogu koristiti građevine iz stavka 1. ovoga članka temeljem dokaza o vlasništvu ili prava korištenja iz ugovora o zakupu te drugog ugovora sklopljenog s vlasnikom građevine i/ili opreme za obavljanje takve energetske djelatnosti.

Tajnost podataka

Članak 10.

Proizvođač, distributer, opskrbljivač i kupac toplinske energije, odnosno Agencija dužni su osigurati tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje saznaju od drugih energetskih subjekata i kupaca toplinske energije, osim ako prema odredbama ovoga Zakona ili drugih posebnih zakona i propisa nisu ovlašteni ili dužni podatke javno objaviti ili ih priopćiti nadležnim državnim tijelima.

IV. DJELATNOST KUPCA TOPLINSKE ENERGIJE

Članak 11.

~~(1) Djelatnost kupca obavlja pravna ili fizička osoba koja u ime i za račun vlasnika i/ili suvlasnika zgrade/grādevine, koja se sastoji od više samostalnih uporabnih cjelina, kupuje energent za proizvodnju toplinske energije u samostalnom toplinskom sustavu, odnosno kupuje toplinsku energiju od opskrbljivača toplinske energije u zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu.~~

~~(2) Obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka na tržištu toplinske energije provodi se i organizira u skladu s potrebama krajnjih kupaca u Republici Hrvatskoj za postizanjem sigurne, pouzdane i kvalitetne isporuke toplinske energije u odnosu na:~~

- ~~1. pristup toplinskom sustavu,~~
- ~~2. primjenu slobodno ugovorene cijene,~~
- ~~3. dostupnost informacija,~~
- ~~4. kvalitetu usluge,~~
- ~~5. zaštitu okoliša,~~
- ~~6. zaštitu zdravlja, života i imovine građana,~~
- ~~7. mjere za zaštitu krajnjih kupaca toplinske energije,~~
- ~~8. ostale slućajeve utvrđene odredbama ovoga Zakona.~~

~~(3) Ovlašteni predstavnik suvlasnika podnosi odluku o sklapanju ugovora o potrošnji toplinske energije s kupcem pravnoj ili fizićkoj osobi iz stavka 1. ovoga članka, za obavljanje djelatnosti kupca, isključivo temeljem odluke većine glasova suvlasnika koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.~~

~~(4) Ako se ne može postići odluka iz stavka 3. ovoga članka, takvu odluku će donijeti sud, na zahtjev bilo kojeg od suvlasnika, u izvanparničnom postupku, ako nema spora tko su suvlasnici ili o velićini njihovih suvlasnićkih dijelova sukladno zakonu kojim se uređuje vlasništvo.~~

~~(5) Na temelju odluke iz stavka 3., odnosno stavka 4. ovoga članka, ovlašteni predstavnik suvlasnika sklopit će ugovor o potrošnji toplinske energije s pravnom ili fizićkom osobom iz stavka 1. ovoga članka, koji se smatra sklopljenim sa svim krajnjim kupcima unutar zgrade/grādevine.~~

~~(6) Odluka iz stavaka 3 i 4. ovoga članka donosi se za razdoblje ne kraće od jedne godine, uz mogućnost produljenja trajanja odluke.~~

~~(7) Ako pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka obavlja djelatnost kupca za više samostalnih toplinskih sustava ili energetske djelatnost iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona ili neku drugu djelatnost sukladno nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, obvezna je voditi odvojeno analitičko knjigovodstvo, u skladu s posebnim propisom, za svaku zgradu/građevinu, u skladu s člankom 46. stavkom 3. ovoga Zakona.~~

~~(8) Svaka pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka upisuje se u registar kupaca toplinske energije koji vodi Agencija. Registar mora minimalno sadržavati sljedeće podatke: naziv kupca, OIB i adresu kupca, grad u kojem kupac toplinske energije obavlja svoju djelatnost, broj zgrada/građevina u kojima kupac toplinske energije obavlja svoju djelatnost te druge bitne podatke. Podaci o kupcu iz registra objavljuju se na internetskim stranicama Agencije.~~

~~(9) Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je o svakoj promjeni podataka iz registra iz stavka 8. ovoga članka obavijestiti Agenciju u roku od osam dana od promjene podataka.~~

~~(10) Osim obveze iz stavka 8. ovoga članka, pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je jednom godišnje, do 31. ožujka, dostaviti podatke o broju zgrada/građevina u kojima obavlja djelatnost kupca, broju samostalnih uporabnih cjelina u kojima obavlja djelatnost kupca, energetske učinkovitosti kotlovnice, odnosno toplinske podstanice unutar zgrade/građevine u kojima obavlja djelatnost kupca te ostalim elementima bitnim za praćenje potrošnje toplinske energije Agenciji koja vodi evidenciju kupaca toplinske energije.~~

~~(11) Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je u obavljanju svoje djelatnosti postupati u skladu s općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona.~~

~~(12) Agencija provodi nadzor nad primjenom općih uvjeta iz stavka 11. ovoga članka.~~

(1) Djelatnost kupca toplinske energije obavlja pravna ili fizička osoba, koja u ime i za račun vlasnika i/ili suvlasnika zgrade/građevine, koja se sastoji od više samostalnih uporabnih cjelina, na zajedničkom obračunskom mjernom mjestu, kupuje energent za proizvodnju toplinske energije u samostalnom toplinskom sustavu, odnosno kupuje toplinsku energiju od opskrbljivača toplinske energije u zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu.

(2) Djelatnost kupca toplinske energije je različita od energetske djelatnosti i obuhvaća stručno upravljanje, rukovanje i održavanje unutarnjih instalacija, izvještavanje i edukaciju krajnjih kupaca, organizaciju i nadzor nad ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja za regulaciju odavanja topline i uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije i zasebnih mjerila toplinske energije, isporuku toplinske energije, obračun i naplatu isporučene toplinske energije, obračun i naplatu naknade za poticanje učinkovitosti grijanja i izdavanje računa krajnjem kupcu u zgradi/građevini u samostalnom, zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu radi naplate individualnih troškova toplinske energije i naknade za poticanje učinkovitosti grijanja, na temelju ugovora o potrošnji toplinske energije, sklopljenog s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika, te obuhvaća izdavanje računa

upravitelju zgrade na temelju ugovora sklopljenog s upraviteljem zgrade radi naplate zajedničkih troškova toplinske energije.

(3) Kupac toplinske energije mjesečno obračunava i naplaćuje krajnjem kupcu individualne troškove isporučene toplinske energije i naknadu za poticanje učinkovitosti grijanja, te mjesečno obračunava i naplaćuje upravitelju zgrade zajedničke troškove toplinske energije.

(4) Ako krajnji kupci nemaju upravitelja zgrade, individualni troškovi isporučene toplinske energije i naknada za poticanje učinkovitosti grijanja te zajednički troškovi toplinske energije obračunavaju se i naplaćuju krajnjim kupcima prema udjelu površine samostalne uporabne cjeline u ukupnoj površini svih samostalnih uporabnih cjelina priključenih na zajedničko mjerilo toplinske energije.

(5) Obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka na tržištu toplinske energije provodi se i organizira u skladu s potrebama krajnjih kupaca u Republici Hrvatskoj za postizanjem sigurne, pouzdane i kvalitetne isporuke toplinske energije u odnosu na:

1. pristup toplinskom sustavu,
2. primjenu slobodno ugovorene cijene,
3. dostupnost informacija,
4. kvalitetu usluge,
5. zaštitu okoliša,
6. zaštitu zdravlja, života i imovine građana,
7. mjere za zaštitu krajnjih kupaca toplinske energije,
8. povećanje korištenja obnovljivih izvora energije,
9. ostale slučajeve utvrđene odredbama ovoga Zakona.

(6) Odluka o sklapanju ugovora o potrošnji toplinske energije s pravnom ili fizičkom osobom koja obavlja djelatnost kupca toplinske energije donosi se isključivo na temelju odluke natpolovične većine glasova suvlasnika koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.

(7) Na temelju odluke iz stavka 6. ovoga članka ovlašteni predstavnik suvlasnika sklopit će ugovor o potrošnji toplinske energije s pravnom ili fizičkom osobom koja obavlja djelatnost kupca toplinske energije, a koji se smatra sklopljenim sa svim krajnjim kupcima unutar zgrade/građevine.

(8) Ako se odluka iz stavka 6. ovoga članka ne donese do 10. rujna tekuće godine, ovlašteni predstavnik suvlasnika podnosi zahtjev za isporuku toplinske energije dosadašnjem opskrbljivaču toplinskom energijom u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu, odnosno upravitelju zgrade u samostalnom toplinskom sustavu, do 15. rujna tekuće godine i o tome obavještava suvlasnike.

(9) U slučaju podnošenja zahtjeva iz stavka 8. ovoga članka, ugovor o potrošnji toplinske energije smatra se sklopljenim s dosadašnjim opskrbljivačem u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu, odnosno upraviteljem zgrade u samostalnom toplinskom sustavu, danom primitka zahtjeva za isporuku toplinske energije od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika. Opskrbljivač u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu, odnosno upravitelj zgrade u samostalnom toplinskom sustavu u obvezi su prihvatiti zahtjev za isporuku toplinske energije od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika.

(10) Na temelju ugovora iz stavka 9. ovoga članka opskrbljivač toplinske energije u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu, odnosno upravitelj zgrade u samostalnom toplinskom sustavu, uz naknadu za obavljanje djelatnosti opskrbe, imaju pravo i na naknadu za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije, s obzirom na to da su uz djelatnost opskrbe toplinskom energijom, odnosno upravitelja zgrade dužni obavljati i djelatnost kupca toplinske energije.

(11) Odluka iz stavka 6., odnosno zahtjev iz stavka 8. ovoga članka donosi se za razdoblje ne kraće od jedne godine, uz mogućnost produljenja trajanja odluke, odnosno zahtjeva.

(12) Ako zajednica suvlasnika nema ovlaštenog predstavnika suvlasnika, odluku iz stavka 6. ovoga članka donosi jedan od suvlasnika na temelju pisane suglasnosti koju treba potpisati natpolovična većina suvlasnika, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika, odnosno jedan od suvlasnika podnosi zahtjev iz stavka 8. ovoga članka. Opskrbljivač u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu, odnosno upravitelj zgrade u samostalnom toplinskom sustavu u obvezi su prihvatiti zahtjev za isporuku toplinske energije od strane jednog od suvlasnika, a koji se podnosi na temelju pisane suglasnosti koju treba potpisati natpolovična većina suvlasnika.

(13) Ako pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka obavlja djelatnost kupca za više samostalnih toplinskih sustava ili energetske djelatnost iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona ili neku drugu registriranu djelatnost, obvezna je voditi odvojeno analitičko knjigovodstvo, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, za svaku zgradu/građevinu, u skladu s člankom 46. stavkom 3. ovoga Zakona.

(14) Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je u obavljanju svoje djelatnosti postupati u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona i pravilnicima iz članka 33. stavaka 14. i 15. ovoga Zakona.

(15) Agencija provodi nadzor nad primjenom općih uvjeta iz stavka 14. ovoga članka.

(16) Kupac toplinske energije dužan je sklopiti ugovor s osobom koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona radi obračuna isporučene toplinske energije, nadzora nad ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona.

(17) Kupac toplinske energije dužan je sklopiti ugovor s upraviteljem zgrade radi izdavanja računa i naplate zajedničkih troškova toplinske energije.

(18) Međusobni ugovorni odnosi iz stavaka 7., 9., 16. i 17. ovoga članka te obveze i odgovornosti kupca toplinske energije, upravitelja zgrade i osobe koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona uređuju se pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona.

(19) Upravitelj zgrade na mjesečnom računu kojim se tereti zajednička pričuva dužan je iskazati zajedničke troškove toplinske energije kao odvojenu stavku od drugih stavaka koje naplaćuje iz zajedničke pričuve.

(20) Kupac toplinske energije dužan je voditi odvojeno analitičko knjigovodstvo za naplatu naknade za poticanje učinkovitosti grijanja, sukladno zakonu kojim se uređuje računovodstvo, te je akumulirana sredstva dužan čuvati ne više od pet godina nakon čega ih krajnji kupci moraju utrošiti namjenski sukladno članku 33. stavku 13. ovoga Zakona.

(21) Naknadu za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije određuje kupac toplinske energije pomoću financijskog modela određivanja preporučene naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije prema pravilniku iz članka 33. stavka 15. ovoga Zakona, a obračunava se krajnjim kupcima prema suvlasničkim udjelima.

(22) Kupac toplinske energije dužan je jednom godišnje, do 1. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu, dostaviti pisano izvješće o svom poslovanju unutar određene zgrade/građevine svim vlasnicima samostalnih uporabnih cjelina unutar te zgrade/građevine.

(23) Kupac toplinske energije dužan je uz mjesečni račun ili na mrežnim stranicama kupca toplinske energije objaviti informacije o energetske učinkovitosti i udjelu obnovljive energije u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu u kojem obavlja djelatnost u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 15. ovoga Zakona.

(24) Informacije o udjelu energije iz obnovljivih izvora iz stavka 23. ovoga članka izražavaju se barem kao postotak konačne brutopotrošnje energije u grijanju i hlađenju dodijeljene krajnjim kupcima određenog toplinskog sustava, uključujući informacije o tome koliko je energije potrošeno za isporuku jedne toplinske jedinice krajnjem kupcu.

Informacije o obračunu i potrošnji toplinske energije

Članak 11.a

(1) Kupac toplinske energije dužan je na mjesečnim računima za individualne troškove isporučene toplinske energije i naknadu za poticanje učinkovitosti grijanja ili zajedno s računima krajnjih kupaca, krajnjim kupcima u jasnom i razumljivom obliku, poštujući pravila o zaštiti podataka, staviti na raspolaganje sljedeće informacije o:

1. važećim stvarnim cijenama i ukupnim troškovima toplinske energije,
2. upotrijebljenom energentu za proizvodnju toplinske energije i povezanim godišnjim emisijama stakleničkih plinova, uključujući informacije za krajnje kupce koji se grijanjem ili hlađenjem opskrbljuju iz centralnih toplinskih sustava, te opis različitih poreza, pristojbi i tarifa koji se primjenjuju na obračun,
3. usporedbi sadašnje potrošnje toplinske energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, u grafičkom obliku i prilagođeno za grijanje i hlađenje u odnosu kada je sezona grijanja ili hlađenja,
4. kontaktnim podacima organizacija krajnjih kupaca, Agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese mrežnih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o dostupnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih kupaca i tehničkim specifikacijama uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili zasebnih mjerila toplinske energije tih krajnjih kupaca,

5. postupcima podnošenja prigovora iz članka 11.b ovoga Zakona ili alternativnim mehanizmima za rješavanje sporova,
6. usporedbi s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije krajnjih kupaca.

(2) U slučaju izdavanja elektroničkih računa, usporedba iz stavka 1. točke 6. ovoga članka može biti dostupna na mrežnim stranicama kupca toplinske energije, pri čemu poveznica na tu stranicu mora biti navedena na računima.

(3) Kupac toplinske energije dužan je dati informacije o emisijama stakleničkih plinova iz stavka 1. točke 2. ovoga članka samo krajnjim kupcima spojenim na centralni toplinski sustav čija je ulazna snaga veća od 20 MW.

(4) Informacije iz stavka 1. ovoga članka također mogu biti dostupne na mrežnim stranicama kupca toplinske energije i ažurirati se onoliko često koliko to omogućuju korišteni uređaji i sustavi za mjerenje.

(5) Kupac toplinske energije dužan je osigurati da krajnji kupci svoje račune i informacije o obračunu iz ovoga članka dobivaju besplatno i da imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.

Prigovor krajnjeg kupca

Članak 11.b

(1) Kupac toplinske energije dužan je omogućiti krajnjem kupcu podnošenje pisanog prigovora u svojim poslovnim prostorijama i bez odgađanja pisanim putem potvrditi njegov primitak.

(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u vezi s radom kupca toplinske energije i ispostavljenim računima za krajnjeg kupca.

(3) Osim obveze iz stavka 1. ovoga članka, kupac toplinske energije dužan je krajnjem kupcu omogućiti podnošenje prigovora putem pošte ili elektroničke pošte.

(4) Kupac toplinske energije dužan je u poslovnim prostorijama i na svojim službenim mrežnim stranicama vidljivo istaknuti obavijest o načinu podnošenja prigovora iz stavaka 1. i 3. ovoga članka.

(5) Kupac toplinske energije dužan je u pisanom obliku odgovoriti na prigovor krajnjeg kupca iz stavaka 1. i 3. ovoga članka u roku od 15 dana od dana zaprimanja prigovora.

(6) Kupac toplinske energije dužan je voditi i čuvati evidenciju prigovora krajnjih kupaca iz stavaka 1. i 3. ovoga članka i odgovore na prigovore iz stavka 5. ovoga članka godinu dana od dana primitka pisanog prigovora krajnjeg kupca.

(7) Kupac toplinske energije koji pruža uslugu djelatnosti kupca toplinske energije mora održavati kvalitetu usluge u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 14. ovoga Zakona i pravilima struke.

(8) Ako kupac toplinske energije u Republici Hrvatskoj obavlja djelatnosti iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona u nekoj drugoj državi članici Europske unije, tada razina obavljanja djelatnosti koju pruža u

Republici Hrvatskoj mora biti najmanje iste kvalitete kao i razina obavljanja djelatnosti koju pruža u drugim državama članicama Europske unije.

(9) Podatke o obavljanju djelatnosti u nekoj drugoj državi članici Europske unije iz stavka 8. ovoga članka kupac toplinske energije dužan je dostaviti svake godine u svom izvještaju Agenciji.

(10) Na sva ostala pitanja vezana uz zaštitu krajnjih kupaca koja nisu uređena ovim Zakonom, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje područje zaštite potrošača.

Registar kupaca toplinske energije

Članak 11.c

(1) Svaka pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost kupca toplinske energije upisuje se u Registar kupaca toplinske energije koji vodi Agencija.

(2) Registar iz stavka 1. ovoga članka mora minimalno sadržavati sljedeće podatke: naziv kupca, OIB i adresu kupca, grad u kojem kupac toplinske energije obavlja svoju djelatnost, broj zgrada/građevina u kojima kupac toplinske energije obavlja svoju djelatnost te druge bitne podatke.

(3) Podaci o kupcu iz Registra iz stavka 1. ovoga članka objavljuju se na mrežnim stranicama Agencije.

(4) Pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost kupca toplinske energije dužna je o svakoj promjeni podataka iz Registra iz stavka 1. ovoga članka i o prestanku obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije obavijestiti Agenciju u roku od osam dana od promjene podataka i prestanka obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije.

(5) Osim obveze iz stavka 4. ovoga članka, pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost kupca toplinske energije dužna je jednom godišnje, do 31. ožujka tekuće godine, dostaviti podatke o obavljanju djelatnosti kupca toplinske energije Agenciji u prethodnoj godini, u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona.

Osnovna ugovorna prava

Članak 11.d

(1) Svi krajnji kupci na zajedničkom obračunskom mjernom mjestu imaju pravo da im toplinsku energiju osigurava kupac toplinske energije, na temelju ugovora o potrošnji toplinske energije, bez obzira na to u kojoj je državi članici Europske unije taj kupac toplinske energije registriran, pod uvjetom da on poštuje pravila obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije određena ovim Zakonom.

(2) Krajnji kupci imaju pravo na sklapanje ugovora o potrošnji toplinske energije u skladu s člankom 11. stavkom 7. ovoga Zakona, u kojem su navedeni:

1. podaci o kupcu toplinske energije, uključujući i adresu i kontakt kupca toplinske energije,
2. usluge koje se pružaju i ponuđene razine kvalitete usluge,
3. vrste ponuđenih usluga održavanja unutarnjih instalacija uključenih u ugovor za koje se ne plaćaju dodatne naknade, osim naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije,

4. način na koji se mogu dobiti najnovije informacije o svim primjenjivim tarifama, naknadama i drugim stavkama od kojih se sastoji račun,
5. trajanje ugovora, uvjeti produljenja i prestanak ugovora i usluga, uključujući proizvode ili usluge koji su u paketu s tim uslugama te je li dopušten raskid ugovora bez naknade,
6. bilo koja naknada ili povrat sredstava koji se primjenjuju u slučaju nepridržavanja ugovorene razine kvalitete usluge, uključujući netočne ili zakašnjele račune,
7. metoda pokretanja postupaka za izvansudsko rješavanje sporova u skladu s člankom 11.a stavkom 1. točkom 5. ovoga Zakona,
8. informacije koje se odnose na prava krajnjih kupaca iz članka 11.b ovoga Zakona, uključujući informacije o obradi prigovora i sve informacije o obračunu i potrošnji toplinske energije iz članka 11.a ovoga Zakona, koje su jasno priopćene na računu ili na mrežnim stranicama kupca toplinske energije,
9. druge obveze i odgovornosti kupca toplinske energije i krajnjih kupaca iz pravilnika o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Uvjeti obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije za zgradu/građevinu moraju biti poštteni i unaprijed dobro poznati, a informacije vezane za uvjete pružanja djelatnosti kupca toplinske energije moraju biti pružene krajnjim kupcima prije sklapanja ugovora o potrošnji toplinske energije.

(4) Krajnji kupci dobivaju sažetak ključnih ugovornih uvjeta, uključujući cijene i tarife, napisan razumljivo, sažetim i jednostavnim jezikom.

(5) Kupac toplinske energije dužan je, na pisani zahtjev krajnjeg kupca, na transparentan način i bez dodatne naplate, krajnjem kupcu dati presliku ugovora i jasne informacije o primjenjivim cijenama i tarifama i standardnim uvjetima obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije i uvjetima u pogledu pristupa uslugama grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu i njihove uporabe.

(6) Kupac toplinske energije dužan je krajnje kupce obavijestiti o svakoj namjeri izmjene ugovornih uvjeta te o njihovu pravu na raskid ugovora o potrošnji toplinske energije.

(7) Kupac toplinske energije dužan je izravno i pravodobno, na transparentan i razumljiv način, obavijestiti krajnje kupce o svakoj promjeni naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije koja se slobodno ugovara te o razlozima, preduvjetima i opsegu promjene, najkasnije 14 dana prije, a kad je riječ o krajnjim kupcima iz kategorije kućanstvo, najkasnije 30 dana prije stupanja promjene na snagu.

(8) Krajnji kupci mogu slobodno raskinuti ugovor o potrošnji toplinske energije ako ne prihvaćaju nove ugovorne uvjete ili promjenu cijene naknade za djelatnost kupca toplinske energije koja se slobodno ugovara, a o kojoj ih je obavijestio kupac toplinske energije na način i u roku određenom stavkom 7. ovoga članka.

(9) Kupci toplinske energije dužni su krajnjim kupcima ponuditi izbor načina plaćanja, pri čemu se ponuđenim načinima plaćanja ne smije provoditi neopravdana diskriminacija među kupcima, te svaka razlika u naknadama povezanim s načinima plaćanja ili sustavima predujmova mora biti objektivna, nediskriminacijska, proporcionalna i ne smije biti veća od izravnih troškova koje kupac toplinske

energije snosi za uporabu posebnog načina plaćanja ili naknada u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet.

(10) Sukladno stavku 9. ovoga članka krajnji kupci iz kategorije kućanstvo koji imaju pristup sustavima predujmova ne smiju u tim sustavima biti stavljeni u nepovoljan položaj.

(11) Kupac toplinske energije dužan je krajnjim kupcima ponuditi poštene i transparentne uvjete obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije koji su napisani jednostavnim i nedvosmislenim jezikom te ne smiju sadržavati neugovorne prepreke za korištenje prava krajnjih kupaca, kao što je pretjerana ugovorna dokumentacija.

(12) Krajnji kupci moraju biti zaštićeni od nepoštenih i zavaravajućih metoda prodaje.

(13) Kupac toplinske energije dužan je sve relevantne informacije o ugovoru o potrošnji toplinske energije krajnjem kupcu s invaliditetom dati u pristupačnom formatu.

(14) Krajnji kupac koji je nezadovoljan kvalitetom usluge kupca toplinske energije ima pravo podnijeti prigovor sukladno članku 11.b ovoga Zakona.

V. TOPLINSKI SUSTAVI

Samostalni toplinski sustav

Članak 12.

(1) Samostalni toplinski sustav sastoji se od kotlovnice, mjerila toplinske energije i unutarnjih instalacija, a kojim upravlja i održava ga kupac toplinske energije iz članka 11. ovoga Zakona.

(2) U samostalnom toplinskom sustavu cijene isporučene toplinske energije krajnjim kupcima slobodno se utvrđuju u skladu s tržišnim uvjetima.

(3) ~~Za kupca toplinske energije koji u samostalnom toplinskom sustavu kao energent za proizvodnju toplinske energije koristi plin, a proizvedenu toplinsku energiju isporučuje kućanstvu, primjenjuju se odredbe opskrbe u obvezi javne usluge sukladno odredbama zakona kojim se uređuje plinski sektor.~~

Samostalni toplinski sustav s proizvodnim postrojenjem koje koristi obnovljive izvore energije može biti zajednica obnovljive energije u skladu s propisima kojima se uređuje područje obnovljivih izvora energije.

Zatvoreni toplinski sustav

Članak 13.

(1) Zatvoreni toplinski sustav je toplinski sustav koji može obuhvaćati više industrijskih i/ili stambeno-poslovnih zgrada/građevina koje imaju zajednički toplinski sustav, a za koji nije potrebno ishoditi ugovor o koncesiji iz članka 21. ovoga Zakona.

(2) Energetski subjekt koji ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom dužan je osigurati stručno upravljanje, rukovanje i održavanje zatvorenim toplinskim sustavom.

(3) Opskrbu toplinskom energijom kupaca toplinske energije u zatvorenom toplinskom sustavu može obavljati samo jedan opskrbljivač.

(4) Opskrbljivač iz stavka 2. ovoga članka zgrade/građevine unutar zatvorenog toplinskog sustava može obavljati i djelatnost kupca za pojedinu zgradu/građevinu u skladu sa člankom 11. ovoga Zakona.

(5) Za obavljanje djelatnosti kupca iz stavka 4. ovoga članka opskrbljivač je obavezan voditi odvojeno analitičko računovodstvo, u skladu s posebnim propisom, za svaku zgradu/građevinu sukladno članku 46. stavku 3. ovoga Zakona.

(6) U zatvorenom toplinskom sustavu cijene isporučene toplinske energije kupcima toplinske energije slobodno se utvrđuju u skladu s tržišnim uvjetima.

Centralni toplinski sustav

Članak 14.

(1) Centralni toplinski sustav je toplinski sustav koji obuhvaća više zgrada/građevina, a u kojemu energetska djelatnost proizvodnje i opskrbe toplinske energije može obavljati jedan ili više energetskih subjekata, odnosno distribuciju toplinske energije obavlja jedan energetski subjekt na temelju ugovora o koncesiji za distribuciju toplinske energije ili ugovora o koncesiji za izgradnju distribucijske mreže iz članka 21. ovoga Zakona.

(2) Opskrbljivač iz stavka 1. ovoga članka za zgrade/građevine unutar centralnog toplinskog sustava može obavljati i djelatnost kupca za pojedinu zgradu/građevinu, u skladu s člankom 11. ovoga Zakona.

(3) Za obavljanje djelatnosti kupca iz stavka 2. ovoga članka opskrbljivač mora voditi odvojeno analitičko knjigovodstvo, u skladu s posebnim propisom, za svaku zgradu/građevinu sukladno članku 46. stavku 3. ovoga Zakona.

(4) Svi proizvođači toplinske energije imaju pravo pristupa na centralni toplinski sustav u skladu s mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. ovoga Zakona.

VI. PROIZVODNJA TOPLINSKE ENERGIJE

Članak 15.

(1) Proizvođač toplinske energije je pravna ili fizička osoba koja je od Agencije ishodila dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije. Za proizvodnju toplinske energije u toplinskom sustavu u kotlovnica čija je instalirana proizvodna snaga veća od 2 MW obvezno je ishoditi dozvolu Agencije za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije.

(2) Energetski subjekt koji koristi energetski objekt kogeneracije i koristi otpad, biorazgradive dijelove otpada ili obnovljive izvore energije za proizvodnju toplinske energije na gospodarski primjeren način, u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i gospodarenje otpadom, može steći status povlaštenog proizvođača električne i toplinske energije. Pravne ili fizičke osobe koje su stekle

status povlaštenog proizvođača električne i toplinske energije iz kogeneracije temeljem zakona kojim se uređuje tržište električne energije dužne su ishoditi dozvolu za proizvodnju toplinske energije u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(3) Radi učinkovitog korištenja energenata u kogeneracijskim postrojenjima, a uz istodobno zadovoljenje potrebe kupaca za toplinskom energijom, planirana proizvodnja električne energije uvjetovana istodobnom potrošnjom toplinske energije za grijanje i/ili hlađenje ima prioritet prihvata u elektroenergetskoj mreži.

(4) Energetska djelatnost proizvodnje toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu smatra se javnom uslugom do trenutka kada udio proizvodnje određenog proizvođača toplinske energije bude manji od 60% potrebe za toplinskom energijom centralnog toplinskog sustava, kada će se ova energetska djelatnost obavljati kao tržišna djelatnost.

(5) Do nastupanja uvjeta iz stavka 4. ovoga članka, proizvođač toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu dužan je primijeniti iznos tarifnih stavki za proizvodnju toplinske energije na temelju metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor i regulacija energetske djelatnosti, te ih na primjeren način javno objaviti i to najmanje 15 dana prije početka primjene.

(6) Proizvođač toplinske energije iz stavka 2. ovoga članka, u zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu, dužan je odvojeno pratiti troškove proizvodnje toplinske energije od ostalih energetske djelatnosti, a koji su vezani uz isporuku električne, odnosno toplinske energije, sukladno planiranim količinama potrebnim za isporuku.

(7) Proizvođač toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu dužan je distributeru i opskrbljivaču toplinske energije dostavljati podatke o količini isporučene toplinske energije najmanje jedanput mjesečno.

(8) Proizvođač toplinske energije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dužan je Agenciji dostaviti podatke o visini ostvarenih troškova proizvodnje toplinske energije i planskim troškovima za naredno godišnje razdoblje najkasnije do 30. travnja tekuće godine.

(9) Analiza koristi i troškova sukladno odredbama propisa kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti provest će se u sljedećim slučajevima kada se:

1. planira novo proizvodno postrojenje za proizvodnju električne i toplinske energije s ~~ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW~~ **ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 10 MW** kako bi se procijenili troškovi i koristi osiguranja rada postrojenja kao visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja;
2. u značajnoj mjeri radi rekonstrukcija postojećeg proizvodnog postrojenja za proizvodnju električne i toplinske energije s ~~ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW~~ **ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 10 MW** kako bi se procijenili troškovi i koristi njegove pretvorbe u visokoučinkovitu kogeneraciju;
3. ~~planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira industrijsko postrojenje s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW u kojem se proizvodi otpadna toplota na korisnoj temperaturnoj~~

razini kako bi se procijenili troškovi i koristi iskorištavanja otpadne topline radi udovoljavanja gospodarski opravdanoj potražnji, uključujući putem kogeneracije i priključivanja tog postrojenja na zatvorene i centralne toplinske sustave;

planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira industrijsko postrojenje, sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja, s ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 8 MW kako bi se procijenilo iskorištavanje otpadne topline na lokaciji i izvan lokacije;

4. planiraju novi zatvoreni i centralni toplinski sustavi ili ako se u postojećim zatvorenim i centralnim toplinskim sustavima planira novo proizvodno postrojenje za proizvodnju energije s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW ili ako se u značajnoj mjeri rekonstruira takvo postojeće postrojenje kako bi se procijenili troškovi i koristi iskorištavanja otpadne topline iz susjednih industrijskih postrojenja;

planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira uslužni objekt, sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja, s ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 7 MW, kao što su postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda i terminali za ukapljeni prirodni plin, kako bi se procijenilo iskorištavanje otpadne topline na lokaciji i izvan lokacije;

5. planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira podatkovni centar, sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja, s ukupnom nazivnom ulaznom snagom većom od 1 MW, uključujući, ali ne ograničavajući se na tehničku izvedivost, troškovnu učinkovitost i učinak na energetske učinkovitost i lokalnu potražnju za toplinskom energijom, uključujući sezonsku varijaciju, u pogledu iskorištavanja otpadne topline za ispunjavanje ekonomski opravdane potražnje i povezivanja tog postrojenja na centralni toplinski sustav ili učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja.

(10) Postavljanje opreme za hvatanje ugljikovog dioksida, proizvedenog u postrojenju za proizvodnju toplinske energije radi njegovog geološkog skladištenja sukladno propisima kojima se uređuje područje rudarstva i ugljikovodika, ne smatra se značajnim ulaganjem, odnosno rekonstrukcijom iz stavka 9. točke 2., 3. i 4. ovoga članka iz stavka 9. točaka 3. i 4. ovoga članka.

(11) Za slučajeve iz stavka 9. točke 3. i 4. ovoga članka potrebno je osigurati da se analiza koristi i troškova napravi u suradnji s distributerom toplinske energije, odnosno opskrbljivačem u zatvorenom toplinskom sustavu koji postoji na području određene jedinice lokalne samouprave.

(12) Za izradu analiza koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka ministar donosi pravilnik. Kada se analiza koristi i troškova provodi za potrebe procjene potencijala iz članka 17. ovoga Zakona, temelji se na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti u smislu izvora i troškova te najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem.

Za izradu analize koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka ministar donosi pravilnik, kojim se uređuju metodologija i polazne pretpostavke, potreba provođenja analize koristi i troškova za procjene potencijala iz članka 17. ovoga Zakona, a koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti, u smislu izvora i troškova te najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem te se definiraju postupci za potrebnu analizu.

(13) Proizvodna postrojenja koja se izuzimaju od odredbe stavka 9. ovoga članka su:

1. proizvodna postrojenja za proizvodnju električne i toplinske energije koja se koriste kod vršnih opterećenja i postrojenja za proizvodnju rezervne električne energije za koja se planira da će raditi manje od 1500 radnih sati godišnje kao tekući prosjek u razdoblju od pet godina na temelju postupka provjere Agencije i kojim se osigurava ispunjavanje ovog kriterija za izuzeće;
2. nuklearne elektrane;
3. proizvodna postrojenja koja su smještena u blizini mjesta geološkog skladištenja, odobrenog u skladu s propisima kojima se uređuje područje rudarstva i ugljikovodika.

(14) Podatkovni centri s ukupnom nazivnom ulaznom snagom većom od 1 MW koriste otpadnu toplinu ili druge primjene za iskorištavanje otpadne topline, osim ako mogu dokazati da to nije tehnički ili gospodarski izvedivo u skladu s analizom troškova i koristi iz stavka 9. ovoga članka.

(14) (15) Agencija će odlukom odrediti pragove, iskazane kao iznos dostupne korisne otpadne topline, potražnju za toplinskom energijom ili udaljenosti između industrijskih postrojenja i zatvorenih ili centralnih toplinskih sustava radi izuzimanja pojedinačnih postrojenja iz odredaba stavka 9. točaka 3. i 4. ovoga članka i postupak provjere iz stavka 13. točke 1. ovoga članka.

(15) (16) Ministarstvo je dužno obavijestiti Europsku komisiju o izuzećima usvojenima na temelju odluke Agencije iz stavka 14. 15. ovoga članka, kao i o svim njihovim naknadnim izmjenama.

(16) Ako se na temelju procjene iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona i analize iz stavka 9. ovoga članka utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja čije su koristi veće od troškova, potrebno je prvenstveno izgraditi postrojenje visokoučinkovite kogeneracije i uporabiti za grijanja i hlađenja, otpadnu toplinu i obnovljive izvore energije u skladu sa stavcima 2., 9. i 17. ovoga članka.

(17) Stavci 9., 13. i 16. ovoga članka i članak 16. stavak 6. ovoga Zakona primjenjuju se na postrojenja obuhvaćena zakonom kojim se uređuje područje zaštite prirode i podzakonskim aktima donesenim na temelju tog Zakona.

(17) Kada se na temelju procjene iz članka 17. ovoga Zakona i analize koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja, čije su koristi veće od troškova, investitor je dužan primijeniti rezultate analize koristi i troškova i napraviti postrojenje tako da bude visokoučinkovita kogeneracija i učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja u skladu sa stavcima 2. i 9. ovoga članka.

(18) Analiza koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka i iz članka 17. stavka 5. ovoga Zakona može biti sastavni dio procjena utjecaja na okoliš sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša i prirode.

Članak 15.a

(1) Proizvođač toplinske energije u zatvorenom i centralnom toplinskom sustavu odnosno kupac u samostalnom toplinskom sustavu koji se, u smislu pozitivnih propisa u Republici Hrvatskoj, smatra malim ili srednjim poduzećem i priključen je na plinski distribucijski sustav, ima pravo, do 31. ožujka

2021. godine, za potrebe proizvodnje toplinske energije za kućanstva, nabavljati plin od opskrbljivača plinom u obvezi javne usluge.

(2) Opskrbljivač plinom u obvezi javne usluge dužan je opskrbljivati plinom proizvođače toplinske energije iz stavka 1. ovoga članka po reguliranim uvjetima u količinama potrebnim za proizvodnju toplinske energije za opskrbu kupaca iz kategorije kućanstva.

(3) Za potrebe pružanja usluge iz stavka 2. ovoga članka, opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina dužan je opskrbljivačima plinom u obvezi javne usluge, prodavati plin pod istim uvjetima pod kojima prodaje plin za potrebe opskrbe plinom kupaca iz kategorije kućanstvo.

Članak 16.

(1) Proizvodna postrojenja mogu graditi pravne ili fizičke osobe ako proizvodna postrojenja koja namjeravaju graditi udovoljavaju kriterijima utvrđenim u postupku izdavanja energetskeg odobrenja sukladno zakonu kojim se uređuje tržište električne energije.

(2) Kriteriji za postupak izdavanja energetskeg odobrenja za građenje proizvodnih postrojenja su javni, a temelje se na načelima objektivnosti, transparentnosti i nepristranosti radi osiguranja:

1. pouzdanosti i sigurnosti toplinskog sustava, sigurnosti elektroenergetskog i toplinskog sustava, postrojenja i prateće opreme,
2. konkurentnosti proizvodnih postrojenja, alternativnih rješenja za izgradnju novog proizvodnog kapaciteta, kao što su rješenja za upravljanje potrošnjom i skladištenje energije,
3. zaštite javnog zdravlja i sigurnosti,
4. kriterija zaštite okoliša i osiguranja trajne kontrole utjecaja na okoliš,
5. odgovarajućeg korištenja zemljišta i lokacije,
6. odgovarajućeg korištenja javnog zemljišta,
7. energetske učinkovitosti,
8. primjene određene vrste primarne energije,
9. tehničke, ekonomske i financijske sposobnosti podnositelja zahtjeva,
10. usklađenosti s mjerama koje se poduzimaju glede obveza javne usluge i zaštite krajnjih kupaca,
11. doprinosa proizvodnog kapaciteta u ostvarenju ukupnog cilja udjela energije iz obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti u bruto krajnjoj potrošnji energije u 2020. godini u Europskoj uniji, u okviru ispunjavanja međunarodnih obveza Republike Hrvatske za područje energetike i u skladu s propisima koji čine pravnu stečevinu Europske unije i doprinosa proizvodnog kapaciteta u ostvarivanju općeg cilja Europske unije od najmanje 32 % udjela energije iz obnovljivih izvora u bruto konačnoj potrošnji energije u Europskoj uniji u 2030., u okviru ispunjavanja međunarodnih obveza Republike Hrvatske za područje energetike i u skladu s propisima koji čine pravnu stečevinu Europske unije i
12. doprinosa proizvodnog kapaciteta u relativnom smanjenju emisija.

~~(3) Pri odabiru energetskeg rješenja, pri odlučivanju o izgradnji proizvodnih postrojenja, izgradnja proizvodnog postrojenja kogeneracije na obnovljive izvore energije i/ili koji kao ulazni energent koriste otpad ima prednost u odnosu na ostala proizvodna postrojenja.~~

Pri odabiru energetskeg rješenja, pri odlučivanju o izgradnji proizvodnih postrojenja izgradnja proizvodnog postrojenja visokoučinkovite kogeneracije na obnovljive izvore energije i korištenje otpadne topline za ostvarivanje uštede primarne energije u toplinskom sustavu ima prednost u odnosu na ostala proizvodna postrojenja i mogućnost državne potpore sukladno zakonu kojim se uređuju državne potpore.

~~(4) U slučaju proizvodnje toplinske energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije iz jednostavnih građevina određenih propisima o prostornom uređenju i gradnji, za gradnju ili izvođenje radova na takvim građevinama se ne izdaje energetskeg odobrenje.~~

~~(5) Pravilnik o tehničkim uvjetima za proizvodna postrojenja za proizvodnju toplinske energije propisuje ministar, u suradnji s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva.~~

Pri odabiru energetskeg rješenja u postupku izdavanja energetskeg odobrenja u obzir se uzima:

1. ishod sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju iz članka 17. ovoga Zakona i
2. ishod analize koristi i troškova iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona.

~~(6) Kriteriji iz stavka 2. ovoga članka trebaju uzeti u obzir i:~~

1. ishod sveobuhvatne procjene iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona,
2. ispunjavanje zahtjeva iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona,
3. ishod analize troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona.

(6) Ministarstvo prikuplja informacije o dostupnim količinama topline za opskrbu toplinskom energijom i parametrima topline, broju planiranih radnih sati svake godine i geografskim lokacijama postrojenja sukladno dostavljenoj analizi troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona. Ti se podaci objavljuju na mrežnim stranicama Ministarstva, uz poštovanje njihove moguće osjetljivosti.

Potencijal za učinkovitost u grijanju i hlađenju

Članak 17.

~~(1) Radi većeg korištenja nacionalnog potencijala toplinske energije za grijanje i hlađenje Vlada Republike Hrvatske donijet će program korištenja potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju.~~

~~(2) Procjena nacionalnih potencijala za grijanje i hlađenje iz stavka 1. ovoga članka treba sadržavati:~~

1. opis mogućnosti razvoja sustava toplinske energije za grijanje i hlađenje temeljem povećanja potrošnje energije i/ili obnove postojeće infrastrukture;
2. predviđanje kako će se navedena potrošnja promijeniti u sljedećih 10 godina, uzimajući posebno u obzir razvoj potražnje u zgradama i različitim industrijskim sektorima;
3. kartu Republike Hrvatske s područjima na kojoj su, uz istodobno očuvanje komercijalno osjetljivih informacija, utvrđena:

- mjesta potrošnje toplinske energije za grijanje i hlađenje, što uključuje općine i gradove sa stupnjem izgrađenosti od najmanje 0,3 i industrijske zone s ukupnom godišnjom potrošnjom toplinske energije za grijanje i hlađenje većom od 20 GWh,
- postojeća i planirana infrastruktura za centralizirano grijanje i hlađenje,
- moguća mjesta opskrbe toplinskom energijom za grijanje i hlađenje, uključujući postrojenja za proizvodnju električne energije s ukupnom godišnjom proizvodnjom električne energije većom od 20 GWh, postrojenja za spaljivanje otpada i postojeća i planirana kogeneracijska postrojenja u kojima se upotrebljavaju tehnologije iz propisa koji uređuje područje energetske učinkovitosti i postrojenja za zatvorene i centralne toplinske sustave;
- 4. utvrđivanje potražnje za toplinskom energijom za grijanje i hlađenje koja se može zadovoljiti visokoučinkovitom kogeneracijom, uključujući mikrokogeneraciju u stambenom sektoru, u zatvorenim i centralnim toplinskim sustavima;
- 5. utvrđivanje potencijala za dodatnu visokoučinkovitu kogeneraciju, također putem preuređenja postojećih i izgradnje novih proizvodnih i industrijskih postrojenja ili drugih pogona koji proizvode otpadnu toplinu;
- 6. utvrđivanje potencijala za povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture za zatvoreni i centralni toplinski sustav;
- 7. strategije, politike i mjere koje se mogu usvojiti do 2020. i 2030. radi ostvarenja potencijala iz točke 5. ovoga stavka kako bi se udovoljilo potražnji iz točke 4. ovoga stavka, uključujući, prema potrebi, prijedloge za:
 - povećanje udjela kogeneracije u potrošnji toplinske energije za grijanje i hlađenje te u proizvodnji električne energije. To može uključivati prijedloge kojima se podržava grupiranje izvjesnog broja pojedinačnih postrojenja na istoj lokaciji radi osiguranja optimalne usklađenosti ponude i potražnje za toplinskom energijom za grijanje i hlađenje,
 - razvoj infrastrukture za učinkovite zatvorene i centralne toplinske sustave kako bi se omogućio razvoj visokoučinkovite kogeneracije i upotreba toplinske energije za grijanje i hlađenje iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije,
 - poticanje postavljanja novih toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije i industrijskih pogona u kojima nastaje otpadna toplina na lokacijama na kojima će se iskoristiti maksimalni iznos raspoložive otpadne topline radi udovoljavanja postojećoj ili predviđenoj potražnji za grijanjem i hlađenjem,
 - poticanje uspostavljanja novih stambenih zona ili novih industrijskih pogona koji u proizvodnim procesima upotrebljavaju toplinsku energiju na lokacijama gdje raspoloživa otpadna toplina, kako je utvrđeno u sveobuhvatnoj procjeni, može pridonijeti udovoljavanju njihovoj potražnji za grijanjem i hlađenjem. To može uključivati prijedloge kojima se podržava grupiranje izvjesnog broja pojedinačnih postrojenja na istoj lokaciji radi osiguravanja optimalne usklađenosti ponude i potražnje toplinske energije za grijanje i hlađenje,
 - poticanje priključivanja toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije, industrijskih pogona u kojima nastaje otpadna toplina, postrojenja za spaljivanje otpada i

drugih pogona za proizvodnju energije iz otpada na zatvorene i centralne toplinske sustave,

— poticanje priključivanja stambenih zona i industrijskih pogona koji u proizvodnim procesima upotrebljavaju toplinsku energiju na zatvorene i centralne toplinske sustave;

8. udio visokoučinkovite kogeneracije i utvrđeni potencijal te napredak ostvaren u skladu s propisima koji uređuju područje energetske učinkovitosti;

9. procjenu očekivane uštede energenta;

10. procjenu mjera javne potpore grijanju i hlađenju, ako su usvojene, s godišnjim proračunom i utvrđivanje mogućih elemenata potpore. Time se ne dovodi u pitanje zasebna obavijest o programima javne potpore za procjenu potpora.

(3) U mjeri u kojoj je to primjereno sveobuhvatna se procjena može sastojati od skupa regionalnih ili lokalnih planova i strategija.

(4) Za potrebe procjene iz stavka 1. ovoga članka analiza troškova i koristi se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti u skladu s analizom iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona. Analiza troškova i koristi pridonosi lakšem utvrđivanju, u smislu izvora i troškova, najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem.

(1) Radi poticanja poboljšanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije za grijanje i hlađenje, na prijedlog ministra, Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o usvajanju sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje u Republici Hrvatskoj.

(2) Sveobuhvatna procjena potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje iz stavka 1. ovoga članka sadrži sve elemente određene pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka.

(3) Vlada Republike Hrvatske sveobuhvatnu procjenu iz stavka 1. ovoga članka ažurira svaki put kada se donese novi integrirani nacionalni energetske i klimatski plan ili njegova izmjena i/ili dopuna jer je sveobuhvatna procjena sastavni dio integriranog nacionalnog energetske i klimatske plana.

(4) Ministarstvo je obvezno u pripremi planova za grijanje i hlađenje, sveobuhvatnoj procjeni iz stavka 1. ovoga članka te politikama i mjerama uključiti dionike na koje utječu ti planovi, sveobuhvatna procjena, politike i mjere, istodobno osiguravajući da se ne otkrivaju niti objavljuju trgovinske tajne ili poslovne tajne koje su utvrđene kao takve.

(5) Za potrebe sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovoga članka provodi se analiza troškova i koristi za čitavo državno područje koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti, a koja pridonosi lakšem utvrđivanju, u smislu izvora i troškova, najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem, uzimajući u obzir načelo »energetska učinkovitost na prvom mjestu« u skladu s propisom kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti.

(6) Ako se na temelju sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovoga članka i analize troškova i koristi iz stavka 5. ovoga članka utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja iz otpadne topline, čije su koristi veće od troškova, Ministarstvo je obvezno poduzeti odgovarajuće mjere za razvoj infrastrukture za učinkovit

toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja, za poticanje razvoja postrojenja za iskorištavanje otpadne topline, među ostalim u industrijskom sektoru, i za omogućavanje razvoja visokoučinkovite kogeneracije i uporabe grijanja i hlađenja iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije.

(7) Ako se na temelju sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovoga članka i analize troškova i koristi iz stavka 5. ovoga članka ne utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja iz otpadne topline, čije su koristi veće od troškova, uključujući administrativne troškove provedbe analize troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona, Ministarstvo, zajedno s tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, može izuzeti postrojenja iz zahtjeva utvrđenih u stavcima 1. i 5. ovoga članka.

(8) Ministarstvo donosi politike i mjere kojima se osigurava da se ostvari potencijal utvrđen u sveobuhvatnoj procjeni iz stavka 1. ovoga članka, koje sadrže elemente određene pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka te obavješćuje o tim politikama i mjerama u okviru ažuriranja integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana i izvješća o napretku provedbe integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana.

(9) Ministar donosi pravilnik kojim se određuje sadržaj i elementi analize troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona i stavka 5. ovoga članka i sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje iz stavka 1. ovoga članka.

VII. DISTRIBUCIJA TOPLINSKE ENERGIJE

Članak 18.

(1) Jedinica lokalne samouprave, koja na svom distribucijskom području ima distribucijsku mrežu za distribuciju toplinske energije, dužna je osigurati trajno obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

(2) Jedinica lokalne samouprave i energetski subjekt za distribuciju toplinske energije dužni su osigurati kvalitetno obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije na načelima održivog razvitka, osigurati održavanje distribucijske mreže u stanju funkcionalne sposobnosti i osigurati transparentan način rada distributera toplinske energije.

Članak 19.

(1) Pravo obavljanja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije stječe se na temelju ugovora o koncesiji za distribuciju toplinske energije, odnosno ugovora o koncesiji za izgradnju distribucijske mreže te ishođenja dozvole za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

(2) Koncesija za distribuciju toplinske energije je koncesija za javne usluge u smislu zakona kojim se uređuje područje koncesija, a koncesija za izgradnju distribucijske mreže je koncesija za javne radove u smislu zakona kojim se uređuje područje koncesija.

(3) Za područje ili dio područja jedinice lokalne samouprave gdje postoji distribucijska mreža, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, u ime jedinice lokalne samouprave, daje koncesiju

za distribuciju toplinske energije ako je za to područje javna usluga distribucije toplinske energije prevladavajuća, odnosno javni radovi su sporedni uz glavni predmet ugovora.

(4) Za područje ili dio područja jedinice lokalne samouprave gdje ne postoji distribucijska mreža, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, u ime jedinice lokalne samouprave, daje koncesiju za izgradnju distribucijske mreže.

Članak 20.

(1) Osim kriterija određenih zakonom kojim se uređuje područje koncesija, kriteriji na kojima davatelj koncesije za distribuciju toplinske energije temelji odabir ekonomski najpovoljnije ponude, osobito su:

1. kvaliteta usluge i pouzdanosti isporuke toplinske energije propisana **pravilnikom o** općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom,
2. ponuđeni godišnji iznos naknade za koncesiju na temelju uredbe o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju toplinske energije i koncesiju za izgradnju distribucijske mreže za distribuciju toplinske energije,
3. ukupna visina ulaganja, a koja se odnosi na razvoj distribucijske mreže za područje ili dio područja jedinice lokalne samouprave gdje postoji distribucijska mreža,
4. ponuđeno tehničko dostignuće na temelju tehničkih specifikacija iz dokumentacije za nadmetanje,
5. estetske, funkcionalne i ekološke osobine distribucijske mreže koja se gradi, odnosno usluge distribucije toplinske energije koja se pruža,
6. planirani iznos tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije i planirani iznos naknade za priključenje na distribucijsku mrežu i za povećanje priključnog kapaciteta, za sve godine razdoblja koncesije, razrađeno po korisnicima prema strukturi i s izračunima u skladu s tarifnom metodologijom,
7. ekonomičnost, koja se određuje kao ostvarivanje planiranih poslovnih ciljeva uz što manje operativne troškove,
8. kvaliteta i održivost plana održavanja i vođenja distribucijske mreže sukladno propisima koji uređuju područje obavljanja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije,
9. plan i opseg razvoja distribucijske mreže,
10. sposobnost za ostvarivanje koncesije koja ukazuje na dugoročnu održivost ponuditelja za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji u predviđenom razdoblju, koja se potvrđuje ovjerenom pisanom izjavom potencijalnog koncesionara da raspolaže dovoljnim financijskim sredstvima ili pisanom izjavom kreditne institucije da će potencijalni koncesionar moći osigurati dovoljna financijska sredstva za izgradnju distribucijske mreže.

(2) Kriteriji na kojima davatelj koncesije za izgradnju distribucijske mreže za distribuciju toplinske energije temelji odabir ekonomski najpovoljnije ponude jesu:

1. kvaliteta radova i opreme na izgradnji distribucijske mreže, koja osigurava kvalitetu usluge i pouzdanosti isporuke toplinske energije propisanu mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije,

2. ponuđeni godišnji iznos naknade za koncesiju na temelju uredbe o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju toplinske energije i koncesije za izgradnju distribucijske mreže,
3. ukupna visina ulaganja, a koja se odnosi na izgradnju distribucijske mreže,
4. ponuđeno tehničko dostignuće na temelju tehničkih specifikacija iz dokumentacije za nadmetanje,
5. estetske, funkcionalne i ekološke osobine distribucijske mreže koja se gradi, odnosno usluge distribucije toplinske energije koja se pruža,
6. planirani iznos tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije i planirani iznos naknade za priključenje na distribucijsku mrežu i za povećanje priključnog kapaciteta, za sve godine razdoblja koncesije, razrađeno po korisnicima prema strukturi i s izračunima u skladu s tarifnom metodologijom,
7. ekonomičnost, koja se određuje kao ostvarivanje planiranih poslovnih ciljeva uz što manje operativne troškove,
8. plan održavanja i vođenja distribucijske mreže sukladno zakonskim i podzakonskim propisima koji se odnose na obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije,
9. kvaliteta i održivost plana i opsega razvoja distribucijske mreže koji uključuje terminski plan izvođenja radova i/ili rokovi završetka radova na izgradnji distribucijske mreže te datum početka obavljanja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije i
10. sposobnost za ostvarivanje koncesije koja ukazuje na dugoročnu održivost ponuditelja za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji u predviđenom razdoblju, koja se potvrđuje ovjerenom pisanom izjavom potencijalnog koncesionara da raspolaže dovoljnim financijskim sredstvima ili pisanom izjavom kreditne institucije da će potencijalni koncesionar moći osigurati dovoljna financijska sredstva za izgradnju distribucijske mreže.

(3) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je nakon javnog otvaranja ponuda, a prije donošenja izvršne odluke o davanju koncesija, dostaviti sve ponude za dobivanje koncesije Agenciji.

(4) Agencija je dužna u roku od 15 (petnaest) dana od dana zaprimanja ponuda za dobivanje koncesije dostaviti svoje mišljenje jedinici lokalne samouprave o ispunjavanju kriterija iz stavka 1. točke 6., odnosno stavka 2. točke 6. ovoga članka ponuđača za dobivanje koncesije, izraženih u ponudama za dobivanje koncesije.

(5) Agencija je dužna u roku od 15 (petnaest) dana od dana zaprimanja ponuda za dobivanje koncesije dostaviti izvješće jedinici lokalne samouprave o dosadašnjem radu i ispunjavanju obveza distributera, ako je isti obavljao energetske djelatnosti distribucije toplinske energije, do trenutka objave natječaja za davanje koncesije.

Sadržaj ugovora o koncesiji

Članak 21.

(1) Ugovorom o koncesiji određuju se prava i obveze davatelja koncesije i koncesionara u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje područje koncesija.

(2) Ugovor o koncesiji iz stavka 1. ovoga članka obvezno sadrži:

1. predmet koncesije,
2. mjesto (područje) obavljanja djelatnosti koncesije,
3. način i opseg obavljanja djelatnosti koncesije,
4. odredbu da se cijena za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije utvrđuje sukladno odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje energetski sektor,
5. kapacitet distribucijske mreže,
6. broj priključenih i predviđenih kupaca toplinske energije na distribucijskom sustavu,
7. rok na koji se daje koncesija,
8. rok za priključenje na distribucijsku mrežu,
9. iznos naknade za koncesiju ili osnova za utvrđivanje iznosa naknade za koncesiju koju će koncesionar plaćati,
10. način plaćanja naknade za koncesiju,
11. potrebna jamstva i/ili instrumente osiguranja naplate naknade za koncesiju te naknade moguće štete nastale zbog neispunjenja obveza iz ugovora o koncesiji,
12. odredbe o dozvoli za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije,
13. posebna prava i obveze koncesionara i davatelja koncesije,
14. prestanak koncesije i
15. način rješavanja sporova.

(3) Dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona odabrani ponuditelj, s kojim davatelj koncesije namjerava sklopiti ugovor o koncesiji za distribuciju toplinske energije, za distribucijsko područje gdje postoji distribucijska mreža za distribuciju toplinske energije, dužan je ishoditi prije zaključenja ugovora o koncesiji.

(4) Dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije iz stavka 3. ovoga članka i ugovor o koncesiji za izgradnju distribucijske mreže, za distribucijsko područje gdje ne postoji distribucijska mreža, koncesionar je dužan ishoditi do početka obavljanja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

Jednostrani raskid ugovora o koncesiji

Članak 22.

Osim slučajeva za jednostrani raskid ugovora o koncesiji propisanih zakonom kojim se uređuje područje koncesija, davatelj koncesije može jednostrano raskinuti ugovor o koncesiji i u sljedećim slučajevima:

1. ako je koncesionaru trajno oduzeta dozvola za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije prije isteka njezina važenja,
2. ako koncesionar nije ishodio novu dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije po prestanku važenja ranije izdane dozvole,
3. ako koncesionar prenese dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije na drugu pravnu osobu,
4. ako je koncesionaru, na vlastiti zahtjev, prestala važiti dozvola za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

Naknada za koncesiju

Članak 23.

(1) Koncesionar je dužan plaćati novčanu naknadu za koncesiju u iznosu i na način kako je to uređeno ugovorom o koncesiji.

(2) Novčana naknada za koncesiju određuje se kao varijabilni iznos od prihoda koncesionara ostvarenog obavljanjem energetske djelatnosti distribucije toplinske energije u prethodnoj godini na distribucijskom području za koje se daje koncesija.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, koncesionaru koji nije obavljao energetske djelatnosti distribucije toplinske energije u prethodnoj godini na distribucijskom području za koje se daje koncesija, novčana naknada za koncesiju određuje se kao varijabilni iznos od planiranog prihoda, prema ponudi koja je sastavni dio ugovora o koncesiji, za godinu u kojoj počinje obavljati energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

(4) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva koje je prethodno pribavilo mišljenje Agencije, uredbom o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju toplinske energije i koncesiju za izgradnju energetskih objekata za distribuciju toplinske energije određuje minimalni početni iznos i način plaćanja naknade za koncesiju.

(5) Naknada za koncesiju prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave.

Rok na koji se daje koncesija

Članak 24.

Koncesija za distribuciju toplinske energije i koncesija za izgradnju energetskih objekata za distribuciju toplinske energije daje se za razdoblje od najmanje 20 godina, a najviše do 30 godina.

Članak 25.

(1) Distributer toplinske energije obavlja energetske djelatnosti iz članka 6. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona korištenjem vlastite distribucijske mreže za distribuciju toplinske energije ili distribucijske mreže koje koristi na temelju ugovora zaključenog s njegovim vlasnikom.

(2) Sadržaj i razina usluge koju je energetski subjekt dužan pružiti pri obavljanju energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka ne smije ovisiti o načinima korištenja distribucijske mreže za distribuciju toplinske energije iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 26.

Distributer toplinske energije odgovoran je za:

1. razvitak, izgradnju, upravljanje, nadzor, vođenje pogona i održavanje distribucijske mreže,
2. izradu planova izgradnje i razvoja toplinskog sustava, usklađenih s planovima i programima jedinice lokalne samouprave,
3. funkcionalnu ispravnost i pouzdanost distribucijske mreže,
4. usklađeno djelovanje različitih korisnika distribucijske mreže,

5. osiguravanje pristupa distribucijskoj mreži za treće osobe na reguliranoj osnovi,
6. ugovaranje korištenja distribucijske mreže prema planu za tekuću godinu, a u skladu s instaliranom snagom kapaciteta,
7. davanje informacija o budućim potrebama za toplinskom energijom te ostalih informacija potrebnih Agenciji,
8. marketing sustava, odnos s kupcima i statističko informiranje o poslovanju.

Članak 27.

Distributer toplinske energije dužan je:

1. upravljati i održavati, graditi i modernizirati, poboljšavati i razvijati sigurnu, pouzdanu i učinkovitu distribucijsku mrežu
2. primjenjivati najbolja iskustva stečena u praksi radi postizanja sigurnosti opskrbe i raspoloživosti distribucijske mreže,
3. priključiti na distribucijsku mrežu zgradu/građevinu pravne i fizičke osobe koja ispunjava uvjete iz ovog Zakona, mrežnih pravila za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina,
4. osigurati korisnicima priključenim na distribucijsku mrežu kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke toplinske energije propisanu mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona,
5. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa distribucijskom sustavu, u skladu s ovim Zakonom te mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona,
6. uspostaviti povjerenstvo za reklamacije obzirom na pristup sustavu i korištenje sustava sukladno odredbama zakona kojima se uređuje područje zaštite potrošača kao i nezavisni mehanizam za učinkovito rješavanje pritužbi i izvansudsko rješavanje sporova,
7. nabavljati toplinsku energiju za potrebe vođenja sustava na transparentan i nediskriminirajući način,
8. na razini distribucijske mreže osigurati mjerenje potrošnje toplinske energije i očitavanje mjerila toplinske energije, u skladu s mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona,
9. izraditi plan razvoja distribucijske mreže, pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju distribucijske mreže trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski efikasne te osiguravati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe toplinskom energijom,
10. do 30. travnja tekuće godine dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju distribucijske mreže u prethodnoj godini,
11. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće distributera za prethodnu godinu, a koje mora sadržavati izvješće o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti distribucijske mreže, kvaliteti usluge i pouzdanosti isporuke toplinske energije, tehničkim karakteristikama sustava, korištenju kapaciteta distribucijske mreže, održavanju opreme sustava, ispunjavanju ostalih dužnosti i ostvarivanju prava iz ovoga Zakona te sigurnosti i učinkovitosti distribucijske mreže,

12. davati informacije korisnicima distribucijske mreže u skladu s mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona,
13. davati informacije jedinicama lokalne samouprave za izradu procjena buduće potrošnje, planiranje izgradnje dodatnih kapaciteta i razvoj distribucijske mreže na svom području te predlaganje i poduzimanje mjera u okviru svoje nadležnosti utvrđene odredbama ovoga Zakona,
14. korisnicima distribucijske mreže, čija je oprema priključena na distribucijsku mrežu davati propisane informacije o opsegu, danu i trajanju obustave distribucije toplinske energije i očekivanom smanjenju kapaciteta distribucijske mreže, sukladno mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona,
15. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju svoje djelatnosti,
16. održavati mjerila toplinske energije te prikupljati i obrađivati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta korisnika distribucijske mreže, u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnim propisima,
17. primijeniti iznos tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije na temelju metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojime se uređuje energetske sektor i regulacija energetske djelatnosti te ih na primjeren način javno objaviti i to najmanje 15 dana prije početka primjene,
18. voditi brigu o energetske učinkovitosti te zaštititi prirode i okoliša,
19. voditi evidenciju svih mjesta predaje toplinske energije u distribucijsku mrežu i preuzimanja toplinske energije iz distribucijske mreže, uključivo evidenciju kojem opskrbljivaču pripada pojedini kupac toplinske energije,
20. periodički, prema dinamici, opsegu i načinu koji određuje Agencija, dostavljati podatke koje zatraži Agencija, a osobito o:
 - tehničkim podacima distribucijske mreže,
 - pogonskim događajima na distribucijskom sustavu,
 - priključcima na distribucijski sustav,
 - podacima vezanim za zaštitu potrošača,
21. proizvođače iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće priključiti ili im ponuditi priključenje na distribucijsku mrežu, ako je ukupna priključna snaga distribucijske mreže veća od 25 MW, na temelju nediskriminirajućih kriterija, sukladno mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona, ako mora zadovoljiti potražnju novih krajnjih kupaca i zamijeniti ili proširiti postojeće kapacitete za proizvodnju toplinske energije.

Članak 28.

(1) Distributer toplinske energije dužan je izraditi plan razvoja distribucijske mreže iz članka 20. stavka 1. točke 9., odnosno stavka 2. točke 8. ovoga Zakona u skladu sa Strategijom energetske razvoja i Programom provedbe Strategije energetske razvoja te planovima i programima jedinica lokalne samouprave na čijem području obavlja energetske djelatnost distribucije toplinske energije.

(2) Plan razvoja distribucijske mreže mora minimalno sadržavati sljedeće:

- plan investicija u izgradnju i rekonstrukciju distribucijske mreže, uključujući plan stavljanja u uporabu vrelovoda, parovoda i ostalih objekata distribucijske mreže, u naturalnim i financijskim pokazateljima,
- analizu opravdanosti planiranih investicija, uključujući projekciju potražnje i opskrbe toplinskom energijom, projekciju dinamike priključenja korisnika sustava te izvore financiranja planiranih investicija.

(3) Plan razvoja distribucijske mreže izrađuje se za regulacijsko razdoblje, s projekcijom razvoja distribucijske mreže za naredno regulacijsko razdoblje, sukladno metodologiji iz članka 27. točke 17. ovoga Zakona, a dostavlja se Agenciji uz zahtjev za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije.

(4) Distributer toplinske energije jedinicama lokalne samouprave na čijem području obavlja energetska djelatnost distribucije toplinske energije dužan je dostaviti informacije o provođenju plana razvoja distribucijske mreže sukladno:

- planovima i programima jedinice lokalne i područne samouprave donesenim na temelju Strategije energetskog razvoja i Programa provedbe Strategije energetskog razvoja,
- planom razvoja distribucijske mreže koji je sastavni dio ugovora o koncesiji.

(5) Jedinica lokalne samouprave na čijem području distributer toplinske energije obavlja energetska djelatnost distribucije toplinske energije dužna je na zahtjev Agencije dostaviti mišljenje o usklađenosti plana razvoja distribucijske mreže s:

- planovima i programima jedinice lokalne samouprave donesenim na temelju Strategije energetskog razvoja i Programa provedbe Strategije energetskog razvoja i
- planom razvoja distribucijske mreže koji je sastavni dio ugovora o koncesiji.

Članak 29.

(1) Distributer toplinske energije ima pravo:

1. odbiti pristup na distribucijski sustav u slučaju nedostatka kapaciteta, tehničke nemogućnosti pristupa, ekonomske neisplativosti, mogućeg ugrožavanja potreba postojećih korisnika distribucijske mreže, onemogućavanja izvršavanja obveze javne usluge i drugim slučajevima, osim ako to nije predvidio u svojoj ponudi,
2. kupovati toplinsku energiju po reguliranim uvjetima radi obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja distribucijske mreže, vlastite potrošnje, nadoknade gubitaka toplinske energije u distribucijskom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka,
3. uspostaviti i osigurati rad vlastite elektroničke komunikacijske mreže za nadzor, mjerenje i automatizaciju distribucijske mreže,
4. ograničiti ili prekinuti ugovorenu distribuciju toplinske energije na određeni rok:
 - u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi otklanjanja takvih opasnosti,
 - radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije distribucijske mreže,

- radi otklanjanja kvarova na distribucijskom sustavu,
 - kada uređaji priključeni na distribucijsku mrežu preuzimaju toplinsku energiju na način koji bi mogao ugroziti život i zdravlje ljudi ili imovinu,
 - u slučaju neovlaštene potrošnje i neovlaštene distribucije toplinske energije,
 - u slučajevima kad se opskrbljivač, odnosno kupac toplinske energije ne pridržava svojih ugovornih obveza, u skladu s **pravilnikom o** općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom,
 - po nalogu opskrbljivača toplinskom energijom, u slučaju da su za to osigurani tehnički preduvjeti,
5. odbiti pristup proizvođaču iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće:
- u slučaju nedostatka kapaciteta zbog drugog proizvođača iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće koji je već priključen,
 - ako ne zadovoljava tehničke parametre potrebne za priključenje i ne osigurava pouzdan i siguran rad toplinskog sustava,
 - ako bi omogućivanje pristupa izazvalo prekomjerno povećanje troškova toplinske energije krajnjim kupcima u odnosu na postojeće troškove toplinske energije,
 - ako je postojeći sustav učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja.

(2) Distributer toplinske energije dužan je, u slučaju odbijanja pristupa sustavu, dostaviti stranki rješenje s razlozima odbijanja pristupa.

(3) Protiv odluke distributera toplinske energije iz stavka 2. ovoga članka dopuštena je žalba koja se izjavljuje u roku od 15 dana od dana zaprimanja rješenja o odbijanju pristupa sustavu ili na uvjete pristupa sustavu.

(4) Agencija je dužna donijeti odluku u roku od 60 dana od dana podnošenja žalbe. Odluka Agencija je izvršna, a nezadovoljna strana može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

(5) Distributer toplinske energije koji odbije pristup sustavu zbog nedostatka kapaciteta ili drugih opravdanih razloga sukladno ovom članku mora, u razumnom vremenu, učiniti potrebne preinake i zahvate u sustavu da bi se omogućio pristup, ako su oni ekonomski isplativi ili ako ih je voljan financirati potencijalni korisnik.

Članak 30.

Korisnici distribucijske mreže obvezni su, na zahtjev distributera, dostavljati distributeru podatke i informacije za potrebe razvoja sustava, vođenja i analize pogonskih događaja:

1. o značajkama potrošnje/proizvodnje toplinske energije i ostale informacije neophodne za rad distributera,
2. koji su potrebni za ostvarivanje pristupa i korištenje distribucijske mreže te izradu investicijskih planova prikupljenih od postojećih i potencijalnih korisnika distribucijske mreže,
3. koji su potrebni za praćenje gubitaka u distribucijskom sustavu, uključujući procjenu tehničkih gubitaka i neovlašteno preuzete toplinske energije,

4. koji su potrebni za praćenje kvalitete i sigurnosti opskrbe toplinskom energijom u distribucijskom sustavu.

Članak 31.

(1) Strana nezadovoljna radom distributera toplinske energije može izjaviti prigovor Agenciji sve dok traje radnja ili propuštanje radnje distributera toplinske energije.

(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u vezi s odbijanjem priključka na distribucijsku mrežu, uvjetima priključenja na distribucijsku mrežu, određivanjem naknade za priključenje i/ili povećanje priključne snage na distribucijskoj mreži, **odbijanjem isključenja zgrade/građevine iz toplinskog sustava** te primjenom metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije.

(3) Agencija je dužna poduzeti mjere iz svoje nadležnosti te bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana izjavljivanja prigovora, obavijestiti nezadovoljnu stranu u pisanom obliku o mjerama koje je u povodu prigovora poduzela. Ako nezadovoljna strana nije zadovoljna poduzetim mjerama ili u propisanom roku nije obaviještena o poduzetim mjerama, može pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

~~Opći uvjeti za opskrbu toplinskom energijom, Opći uvjeti za isporuku toplinske energije i Mrežna pravila za distribuciju toplinske energije~~

**Pravilnik o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom,
Pravilnik o općim uvjetima za isporuku toplinske energije i
Mrežna pravila za distribuciju toplinske energije**

Članak 32.

~~(1) Agencija, uz prethodno pribavljeno mišljenje distributera toplinske energije, te aktivnih opskrbljivača toplinskom energijom, donosi opće uvjete za opskrbu toplinskom energijom.~~

Upravno vijeće Agencije, uz prethodno pribavljeno mišljenje distributera toplinske energije te aktivnih opskrbljivača toplinskom energijom, donosi pravilnik o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom.

~~(2) Općim uvjetima~~ **Pravilnikom o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom** iz stavka 1. ovoga članka uređuju se:

1. međusobni ugovorni odnosi između proizvođača, distributera i opskrbljivača toplinske energije,
2. obveze i odgovornosti proizvođača, distributera i opskrbljivača toplinske energije,
3. uvjeti ograničenja i obustave opskrbe toplinske energije,
4. uvjeti obračuna i naplate toplinske energije,
5. postupak promjene opskrbljivača,
6. mjere zaštite krajnjih kupaca,

7. uvjeti kvalitete i sigurnosti opskrbe toplinskom energijom,
8. pravo pristupa i pristupni vod, razvoj i održavanje vanjskih instalacija u zatvorenom toplinskom sustavu.

(3) Agencija donosi opće uvjete za isporuku toplinske energije, kojima **pravilnik o općim uvjetima za isporuku toplinske energije, kojim** se uređuju:

1. međusobni ugovorni odnosi između opskrbljivača i kupca toplinske energije,
2. obveze i odgovornosti opskrbljivača i kupca toplinske energije,
3. uvjeti ograničenja i obustave isporuke toplinske energije,
4. ~~uvjeti obračuna i naplate toplinske energije,~~
međusobni ugovorni odnosi između upravitelja zgrade, kupca toplinske energije i osobe koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona i kupca toplinske energije,
5. obveze i odgovornosti kupca toplinske energije i krajnjih kupaca,
6. ugovorni odnosi između kupca toplinske energije i krajnjih kupaca,
7. investicije, rekonstrukcije i održavanje proizvodnih postrojenja i unutarnjih instalacija,
8. pristup mjerilima toplinske energije i instalacijama priključka,
9. postupak kod neovlaštenog korištenja toplinske energije,
10. postupak u slučaju tehničkih i drugih poremećaja u opskrbi toplinskom energijom, postupak kod preraspodjele toplinske energije za krajnjeg kupca,
11. postupak kod isključenja cijele zgrade/građevine iz toplinskog sustava,
12. mjere zaštite krajnjih kupaca,
13. postupak promjene kupca toplinske energije,
14. način informiranja krajnjih kupaca o potrošnji i troškovima toplinske energije,
15. obveza kupca toplinske energije da obavijesti krajnje kupce o svakoj promjeni cijena/naknade/tarifa koje utvrđuju nadležna tijela i/ili energetski subjekti, a koji ulaze u konačnu cijenu toplinske energije,
16. pravo na raspolaganje podacima o potrošnji, uključujući pravo i uvjete prosljeđivanja podataka drugom kupcu toplinske energije, bez naknade,
17. postupanje Agencije u slučaju poremećaja cijena kojima se određuju ukupni troškovi toplinske energije na tržištu.

(4) Kupac toplinske energije u obavljanju svoje djelatnosti dužan je primijeniti opće uvjete iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Agencija, uz prethodno pribavljeno mišljenje distributera toplinske energije te aktivnih opskrbljivača toplinskom energijom, donosi mrežna pravila za distribuciju toplinske energije, kojima se posebno uređuje sljedeće:

1. opis distribucijske mreže,
2. razvoj, građenje i održavanje distribucijske mreže,
3. upravljanje i nadzor nad distribucijskom mrežom,
4. prava i dužnosti distributera toplinske energije i korisnika distribucijske mreže,
5. uvjeti mjerenja, isporučene toplinske energije,

6. objava podataka i razmjena informacija,
7. kvaliteta usluge i sigurnost isporuke toplinske energije,
8. mjere zaštite korisnika distribucijske mreže,
9. neovlašteno korištenje toplinske energije,
10. naknada štete.

(6) Distributer toplinske energije u obavljanju svoje energetske djelatnosti dužan je primijeniti mrežna pravila iz stavka 5. ovoga članka.

Ugradnja uređaja

Članak 33.

~~(1) Vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, u zgradi/građevini izgrađenoj prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dužni su radi racionalnijeg korištenja energije ugraditi uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) ili mjerila za mjerenje potrošnje toplinske energije.~~

~~(2) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje ugradnja uređaja iz stavka 1. ovoga članka te modeli raspodjele i obračuna toplinske energije, način raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima.~~

~~(3) Radove na ugradnji uređaja iz stavka 1. ovoga članka može izvoditi isključivo izvođač koji ispunjava uvjete za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom propisu.~~

~~(4) Ako se ugrade uređaji za mjerenje potrošnje toplinske energije iz stavka 1. ovoga članka, tada se razlika podatka potrošnje toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije i podataka potrošnje toplinske energije izmjerene na uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije u svim samostalnim uporabnim cjelinama dijeli na sve samostalne uporabne cjeline sukladno odluci većine glasova suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.~~

~~(5) U svim zgradama/građevinama se primjenjuje postupak izračuna toplinske energije iz stavka 4. ovoga članka ako postoji razlika između potrošnje između zajedničkog mjerila toplinske energije i izmjerene potrošnje toplinske energije na uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije u svim samostalnim uporabnim cjelinama.~~

~~(6) Kod donošenja odluke o ugradnji zasebnih mjerila toplinske energije u zgradi/građevini potrebna je suglasnost devedeset posto glasova suvlasnika koja se računa po suvlasničkim dijelovima.~~

~~(7) Za sve samostalne uporabne cjeline koje imaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije sukladno stavku 1. ovoga članka, raspodjela i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju temelji se na očitanjima uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije.~~

~~(8) Suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini mogu odlučiti o primjeni modela raspodjele i obračuna toplinske energije, odnosno načinu raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima drugačiju od onoga određenog odredbama~~

~~pravilnika iz stavka 2. ovoga članka ukoliko odluku o tome donesu svi suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina, uvažavajući odredbe stavka 7. ovoga članka.~~

~~(9) Odluku iz stavka 8. ovoga članka kojom se određuje primjena modela raspodjele i obračuna toplinske energije, odnosno način raspodjele i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju ovlašteni predstavnik suvlasnika dužan je dostaviti kupcu toplinske energije u roku od osam dana od donošenja odluke.~~

~~(10) Ako nakon donošenja odluke iz stavka 8. ovoga članka, neki od suvlasnika samostalne uporabne cjeline povuče danu suglasnost, prestaje važiti odluka iz stavka 8. ovoga članka i primjenjuje se pravilnik iz stavka 2. ovoga članka, a o čemu je ovlašteni predstavnik suvlasnika dužan obavijestiti kupca toplinske energije u roku od osam dana.~~

~~(11) Kupac toplinske energije dužan je primijeniti odluku iz stavka 9., odnosno stavka 10. ovoga članka na način da se model i način raspodjele toplinske energije primjenjuje kod obračuna toplinske energije za idući mjesec.~~

~~(12) Krajnji kupac ne može obavljati preinake na unutarnjim instalacijama, na zajedničkom mjerilu toplinske energije bez odobrenja kupca toplinske energije.~~

(1) Vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, u zgradi/građevini radi racionalnijeg korištenja energije ugrađuju uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) u samostalnoj uporabnoj cjelini ili zasebna mjerila toplinske energije koja se mogu daljinski očitati.

(2) Obračun individualnih troškova toplinske energije temelji se na rezultatima očitavanja uređaja iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, obračun individualnih troškova toplinske energije temelji se na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka nije dostavila očitavanje za određeno obračunsko razdoblje ili krajnji kupac nije dostavio samoočitavanje sukladno stavku 9. ovoga članka.

(4) Ako se ugrade uređaji za mjerenje potrošnje toplinske energije iz stavka 1. ovoga članka, tada se razlika podatka potrošnje toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije i mjerilu za zgradu/građevinu i razlika podataka potrošnje toplinske energije na mjerilu za zgradu/građevinu i podataka potrošnje toplinske energije izmjerene na uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije u svim samostalnim uporabnim cjelinama dijeli na sve samostalne uporabne cjeline sukladno odluci natpolovične većine glasova suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.

(5) U svim zgradama/građevinama primjenjuje se postupak izračuna toplinske energije iz stavka 4. ovoga članka ako postoji razlika između potrošnje između zajedničkog mjerila toplinske energije i mjerila za zgradu/građevinu i izmjerene potrošnje toplinske energije na uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije u svim samostalnim uporabnim cjelinama.

(6) Pri donošenju odluke o ugradnji zasebnih mjerila toplinske energije u zgradi/građevini potrebna je suglasnost kvalificirane većine suvlasnika, a pri donošenju odluke o ugradnji uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije suglasnost natpolovične većine suvlasnika koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.

(7) Za sve samostalne uporabne cjeline koje imaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, sukladno stavku 1. ovoga članka, raspodjela i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju temelji se dijelom na očitanjima uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije.

(8) Uređaje iz stavka 1. ovoga članka očitava i odgovara za očitavanje osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka sukladno pravilniku iz stavka 14. ovoga članka i dostavlja ih kupcu toplinske energije radi obračuna troškova toplinske energije i informiranja krajnjih kupaca sukladno članku 11.a ovoga Zakona.

(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, krajnji kupac može sam dostaviti očitavanje uređaja iz stavka 1. ovoga članka na način određen pravilnikom iz stavka 14. ovoga članka.

(10) Osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja sukladno pravilniku iz stavka 14. ovoga članka, a radi samo uslugu očitavanja uređaja iz stavka 1. ovoga članka, ima pravo naplatiti krajnjim kupcima uslugu očitavanja sukladno uvjetima iz pravilnika iz stavka 14. ovoga članka.

(11) Krajnji kupci imaju pravo promijeniti osobu koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja sukladno pravilniku iz stavka 14. ovoga članka ako ne obavlja uslugu prema pravilima iz pravilnika iz stavka 14. ovoga članka.

(12) Krajnjim kupcima koji ne ugrade odnosno ne koriste ugrađene uređaje iz stavka 1. ovoga članka odnosno iste uklone, onespobne ili su neispravni kupac toplinske energije obračunava i naplaćuje naknadu za poticanje učinkovitosti grijanja, u skladu s pravilnikom iz stavka 15. ovoga članka.

(13) Sredstva prikupljena iz naknade za poticanje učinkovitosti grijanja iz stavka 12. ovoga članka uplaćuju se na račun kupca toplinske energije sukladno članku 11. stavku 20. ovoga Zakona, kupac toplinske energije dužan je ta sredstva čuvati na računu ne duže od pet godina nakon čega se moraju utrošiti namjenski za poboljšanje energetske učinkovitosti u korištenju toplinske energije u zgradi/građevini krajnjih kupaca, sukladno zakonu kojim se uređuje graditeljstvo i energetska učinkovitost, te sukladno nacionalnim programima energetske obnove zgrada, i krajnji kupci mogu ta sredstva koristiti bilo kada i prije isteka roka od pet godina, za poboljšanje energetske učinkovitosti u korištenju toplinske energije u zgradi/građevini.

(14) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuju tehnički zahtjevi za ugradnju, rad, očitavanje, održavanje i kontrolu ispravnosti uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona, kojim se uređuju:

1. strojarski radovi koje je potrebno obaviti na zgradi/građevini prethodno ili prilikom ugradnje uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona,

2. organizacija provedbe aktivnosti ugradnje uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona,
3. ugradnja, rad i održavanje sustava za daljinsko očitavanje uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona,
4. kvaliteta usluge obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije, odnosno ispravno održavanje unutarnjih instalacija u zgradama/građevinama,
5. tehnički, financijski i administrativno-poslovni uvjeti kvalificiranosti za obavljanje djelatnosti ugradnje, očitavanja i održavanja uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona,
6. očitavanje, održavanje i kontrola ispravnosti uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona,
7. pod kojim uvjetima krajnji kupci mogu promijeniti osobu koja se bavi ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka,
8. financijski model određivanja preporučene naknade za uslugu očitavanja uređaja iz stavka 1. ovoga članka i
9. sustav ovlašćivanja i nadzora izvođača radova ugradnje uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona.

(15) Ministar donosi pravilnik o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju kojim se uređuju:

1. modeli raspodjele, obračun i naplata ukupnih troškova toplinske energije u toplinskim sustavima koja uključuje energiju za grijanje i hlađenje samostalnih uporabnih cjelina i zajedničkih dijelova zgrade/građevine i pripremu potrošne tople vode,
2. očitavanje sustava za daljinsko očitavanje uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona,
3. financijski model određivanja naknade za poticanje učinkovitosti grijanja,
4. financijski model određivanja preporučene naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije i
5. davanje informacija krajnjim kupcima o energetske učinkovitosti i udjelu energije iz obnovljivih izvora.

(16) Osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka dužna je sklopiti ugovor s kupcem toplinske energije radi obračuna isporučene toplinske energije, nadzora nad ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona.

Uređaji s daljinskim očitanjem

Članak 33.a

(1) Distributer toplinske energije zadužen je da zgrada/građevina bude izvedena tako da su uređaj za regulaciju protoka toplinske energije, uređaj za mjerenje potrošnje toplinske energije odnosno zajedničko mjerilo toplinske energije i uređaj za mjerenje potrošne tople vode ugrađeni u svim toplinskim stanicama i podstanicama.

(2) Distributer toplinske energije, u skladu s mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona u centralnom toplinskom sustavu, i kupac toplinske energije, u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 14. ovoga Zakona u zatvorenom i samostalnom toplinskom sustavu, dužni su opremiti zajednička obračunska mjerna mjesta uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije i uređajima za mjerenje potrošnje tople vode koji se mogu daljinski očitati i osigurati sustav za daljinsko očitavanje tih uređaja.

(3) Kupci toplinske energije dužni su u skladu s pravilnicima iz članka 33. stavaka 14. i 15. ovoga Zakona osigurati sustav koji omogućava daljinsko očitavanje mjerila za zgradu/građevinu u svim toplinskim sustavima.

(4) Osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitavanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona dužna je osigurati sustav koji omogućava daljinsko očitavanje uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije u svim toplinskim sustavima, u skladu s pravilnicima iz članka 33. stavaka 14. i 15. ovoga Zakona.

(5) Krajnji kupci dužni su u zgradi/građevini u kojoj su suvlasnici, u toplinskim podstanicama ugraditi mjerilo za zgradu/građevinu, koje se može daljinski očitati, u svim toplinskim sustavima u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 14. ovoga Zakona.

(6) Priključenje na distribucijsku mrežu za distribuciju toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu, priključenje na zatvoreni toplinski sustav i izgradnja samostalnog toplinskog sustava izvest će se tako da u zgradi/građevini svaka samostalna uporabna cjelina ima zasebno mjerilo toplinske energije za svaku samostalnu uporabnu cjelinu te odvojen vodomjer za mjerenje potrošnje tople vode i vodomjer za mjerenje potrošnje hladne vode te mjerilo za zgradu/građevinu, koji se mogu daljinski očitati.

Članak 34.

(1) Za obavljanje energetske djelatnosti iz članka 6. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona Agencija određuje iznos tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije na temelju tarifne metodologije, a u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor i regulacija energetske djelatnosti.

(2) Utvrđivanje naknade za priključenje na distribucijsku mrežu novih i za povećanje priključnog kapaciteta postojećih energetske subjekata i kupaca toplinske energije propisuje se metodologijom za utvrđivanje naknade za priključenje na distribucijsku mrežu i za povećanje priključne snage koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor i regulacija energetske djelatnosti.

(3) Agencija je dužna metodologije, naknade i iznose tarifnih stavki iz stavaka 1. i 2. ovoga članka javno objaviti na svojim internetskim stranicama najmanje 15 dana prije početka primjene.

(4) Iznos tarifnih stavki za obavljanje energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka ovisi o opravdanim troškovima obavljanja te energetske djelatnosti na određenom distribucijskom području.

(5) Za obavljanje energetske djelatnosti iz članka 6. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona cijena se slobodno ugovara.

(6) Cijene usluga energetske djelatnosti iz stavka 5. ovoga članka energetski subjekti mogu utvrditi jedinstveno na razini energetskog subjekta za sve kupce toplinske energije ili sukladno uvjetima tržišta za svako distribucijsko područje zasebno.

(7) Iznimno, cijene usluge energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije utvrđuju se u skladu s metodologijom za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za proizvodnju toplinske energije koju donosi Agencija u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor i regulacija energetske djelatnosti, do ispunjenja uvjeta za otvaranje tržišta toplinske energije propisanih odredbama ovoga Zakona.

(8) Iznimno od odredbi stavaka 1. i 7. ovoga članka, cijena usluge energetske djelatnosti iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona, pretežito za poslovnu upotrebu, određuje se slobodno, odnosno ugovorno.

(9) Opskrbljivač plinom u obvezi javne usluge dužan je opskrbljivati plinom proizvođače toplinske energije u zatvorenom i centralnom toplinskom sustavu, odnosno kupca toplinske energije u samostalnom toplinskom sustavu po reguliranim uvjetima u količinama potrebnim za proizvodnju toplinske energije za opskrbu krajnjeg kupca iz kategorije kućanstva.

(10) Proizvođač toplinske energije u zatvorenom i centralnom toplinskom sustavu, odnosno kupac toplinske energije u samostalnom toplinskom sustavu imaju pravo kupnje plina po reguliranim uvjetima, u količinama potrebnim za proizvodnju toplinske energije za opskrbu krajnjeg kupca iz kategorije kućanstva, od opskrbljivača u obvezi javne usluge opskrbe plinom određenog odlukom Hrvatske energetske regulatorne agencije za distribucijsko područje na kojemu se nalaze proizvodni objekti.

VIII. OPSKRBA TOPLINSKOM ENERGIJOM

Članak 35.

(1) Energetski subjekt koji obavlja energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom može obavljati tu energetske djelatnosti na temelju dozvole Agencije.

~~(2) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka za zgradu/građevinu unutar zatvorenog, odnosno centralnog toplinskog sustava može obavljati i djelatnost kupca, ako ovlaštenu predstavnik suvlasnika podnese odluku o sklapanju ugovora o potrošnji toplinske energije s kupcem, u skladu sa člankom 11. stavcima 3., 4. i 5. ovoga Zakona, tom energetskom subjektu.~~

Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka za zgradu/građevinu unutar zatvorenog, odnosno centralnog toplinskog sustava može obavljati i djelatnost kupca toplinske energije ako ovlaštenu predstavnik suvlasnika donese odluku o sklapanju ugovora o potrošnji toplinske energije s kupcem toplinske energije, u skladu s člankom 11. stavkom 6. ovoga Zakona, odnosno podnese zahtjev za isporuku toplinske energije u skladu s člankom 11. stavkom 8. ovoga Zakona.

(3) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka dužan je proizvođače iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće priključiti ili ponuditi priključenje na mrežu u zatvorenom toplinskom sustavu ako je ukupna priključna snaga mreže veća od 25 MW, na temelju nediskriminirajućih

kriterija, ako mora zadovoljiti potražnju novih krajnjih kupaca i zamijeniti ili proširiti postojeće kapacitete za proizvodnju toplinske energije.

(4) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka, u zatvorenom toplinskom sustavu, ima pravo odbiti pristup proizvođaču iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće:

- u slučaju nedostatka kapaciteta zbog drugog proizvođača iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće koji je već priključen,
- ako ne zadovoljava tehničke parametre potrebne za priključenje i ne osigurava pouzdan i siguran rad toplinskog sustava,
- ako bi omogućivanje pristupa izazvalo prekomjerno povećanje troškova toplinske energije krajnjim kupcima u odnosu na postojeće troškove toplinske energije,
- ako je postojeći sustav učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja.

(5) Opskrbljivač toplinskom energijom dužan je u slučaju odbijanja pristupa sustavu donijeti rješenje s razlozima odbijanja pristupa sustavu.

(6) Protiv rješenja opskrbljivača toplinskom energijom iz stavka 5. ovoga članka dopuštena je žalba koja se izjavljuje Agenciji.

(7) Nezadovoljna strana može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor.

(8) Opskrbljivač toplinskom energijom koji odbije pristup sustavu zbog nedostatka kapaciteta ili drugih opravdanih razloga sukladno ovome članku mora, u razumnom vremenu, učiniti potrebne preinake i zahvate u sustavu da bi se omogućio pristup, ako su oni ekonomski isplativi ili ako ih je voljan financirati potencijalni korisnik.

Članak 36.

(1) Krajnji kupac uživa zaštitu u smislu pouzdane, dostupne i dostatne isporuke toplinske energije.

(2) Krajnji kupci koji koriste toplinsku energiju pretežito za poslovnu upotrebu samostalno ugovaraju poslovne uvjete opskrbe toplinskom energijom, na tržišnim principima, s opskrbljivačem.

(3) U slučaju tehničkih i drugih poremećaja u isporuci toplinske energije čiji uzrok nije na postrojenjima krajnjeg kupca, krajnji kupac ima pravo na otklanjanje tih poremećaja u najkraćem roku.

(4) Najkraći rok u kojem je energetski subjekt, odnosno kupac obvezan otkloniti poremećaje u isporuci toplinske energije krajnjem kupcu smatra se rok u kojem se najbrže može otkloniti poremećaj, u skladu s normama o izvođenju odgovarajućih radova, a najduže 24 sata od zaprimanja obavijesti o poremećaju, osim u iznimnim slučajevima kada to objektivno nije moguće učiniti u tom roku.

(5) Poremećajima u isporuci toplinske energije iz stavka 3. ovoga članka ne smatraju se prekidi koji su rezultat primjene mjera ograničenja isporuke koje se poduzimaju u slučaju poremećaja na tržištu toplinske energije.

(6) Kupac toplinske energije je obvezan koristiti toplinsku energiju pod uvjetima, na način i za namjenu utvrđenu odredbama ovoga Zakona, zakonom kojim se uređuje energetski sektor, sukladno aktima iz članka 32. ovoga Zakona, kao i drugim propisima.

(7) Zabranjeno je korištenje toplinske energije suprotno uvjetima utvrđenim **pravilnikom o** općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom glede pouzdanog i točnog mjerenja preuzete toplinske energije iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona.

(8) Kada distributer toplinske energije utvrdi da kupac toplinske energije neovlašteno koristi toplinsku energiju, dužan je, bez odgađanja, isključiti ga s distribucijske mreže i podnijeti prijavu nadležnom tijelu.

(9) Kupac toplinske energije i krajnji kupac dužni su omogućiti ovlaštenim osobama nadležnih energetskih subjekata pristup mjerilima toplinske energije i unutarnjim instalacijama, kao i mjestu priključka radi:

1. očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili
2. obustave isporuke toplinske energije u slučajevima neovlaštenog korištenja toplinske energije ili neplaćanja dospjele obveze za isporučenu toplinsku energiju u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima.

(10) Za opskrbljivača koji u zatvorenom, odnosno centralnom toplinskom sustavu kao ulazni energent za proizvodnju toplinske energije koristi plin, primjenjuju se odredbe opskrbe u obvezi javne usluge sukladno odredbama zakona kojim se uređuje plinski sektor.

Članak 37.

(1) Prava i obveze između opskrbljivača toplinskom energijom i kupca toplinske energije uređuju se ugovorom o opskrbi kupca.

(2) Zaključenje i sadržaj ugovora o opskrbi kupca detaljnije se uređuju **pravilnikom o** općim uvjetima za isporuku toplinske energije, u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje područje energije.

(3) Svaki opskrbljivač dužan je osigurati da su uvjeti ugovora o opskrbi kupca koje nudi usklađeni s **pravilnikom o** općim uvjetima za isporuku toplinske energije. Uvjeti ugovora moraju biti napisani jasnim i razumljivim rječnikom. Svaki opskrbljivač mora osigurati da su kupci zaštićeni od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.

(4) Svaki opskrbljivač dužan je izraditi i na primjeren način javno objaviti standardne uvjete za zaključenje ugovora o opskrbi kupca s unaprijed utvrđenim uvjetima. Svaki opskrbljivač je obvezan na primjeren način javno objaviti naknade i cjenik usluga.

(5) Svaki opskrbljivač je obvezan zaključiti ugovor o opskrbi s kupcem u pisanom obliku. Ugovor o opskrbi kupca mora minimalno sadržavati:

1. identitet i adresu opskrbljivača,

2. usluge koje pruža opskrbljivač, uključujući vrijeme početka i kvalitetu opskrbe,
3. vrste ponuđenih usluga održavanja,
4. način dobivanja informacija o važećim cijenama i naknadama, uključujući i o naknadama za održavanje,
5. trajanje ugovora o opskrbi kupca, uvjete za obnavljanje i raskid ugovora o opskrbi kupca ili prestanak pružanja usluga,
6. postojanje bilo kojeg prava na raskid ugovora,
7. način utvrđivanja naknade u slučaju nepoštivanja ugovorene razine kvalitete usluga.

(6) Odredbe ugovora o opskrbi kupca moraju biti poštene te na jasan, jednostavan i nedvojben način obuhvaćati prava i obveze opskrbljivača i kupca, a svaki opskrbljivač mora osigurati da su njihovim kupcima uvjeti poznati unaprijed. Obavijesti o uvjetima ugovora opskrbljivač kupcima mora pružiti prije njegova zaključivanja. Ako se ugovor zaključuje putem posrednika, obavijest se također mora dati prije zaključenja ugovora.

(7) Ugovorom o opskrbi kupca ne može se kupcu uskratiti ili otežati pravo na raskid odnosno otkaz ugovora o opskrbi kupca zbog korištenja prava na promjenu opskrbljivača, niti se mogu nametati dodatne financijske obveze po toj osnovi.

(8) Opskrbljivač može zaključivati ugovore o opskrbi kupca koji mogu ugovarati opskrbu pod posebnim uvjetima prodaje, ali je u tom slučaju obavezan postupati na način kojim se ponuđenim uvjetima prodaje ili cijenama ne narušava tržišno natjecanje i ravnopravan položaj kupaca toplinske energije na tržištu toplinske energije.

(9) Opskrbljivač je dužan obavljati svoju energetska djelatnost sukladno općim aktima iz članka 32. ovoga Zakona.

Članak 38.

(1) Sukladno ugovoru o opskrbi kupca, svaki opskrbljivač može zahtijevati od distributera toplinske energije obustavu isporuke kupcu zbog neispunjenih obveza kupca iz ugovora o opskrbi kupca toplinske energije. U razdoblju obustave isporuke kupac toplinske energije ima obveze koje se odnose na pristup distribucijskoj mreži.

(2) Ako kupac toplinske energije ne ispunjava obveze utvrđene ugovorom o opskrbi kupca toplinske energije, odnosno plaćanjem dospjelih novčanih obveza za isporučenu toplinsku energiju, svaki opskrbljivač je obavezan prethodno upozoriti kupca pisanim putem i besplatno da, u roku ne kraćem od 15 dana od dana dostavljanja upozorenja, podmiri svoje dospjele novčane obveze, odnosno postigne sporazum o ispunjenju obveza.

(3) Ako kupac toplinske energije ne podmiri svoje obveze u roku iz stavka 2. ovoga članka, svaki opskrbljivač može zahtijevati u pisanom obliku obustavu isporuke toplinske energije.

(4) Ako je kupac toplinske energije podmirio sve svoje dospjele obveze prema opskrbljivaču, opskrbljivač je obavezan unutar 24 sata poduzeti mjere za ponovnu uspostavu opskrbe takvog kupca te bez odgađanja podnijeti zahtjev distributeru toplinske energije za ponovnu uspostavu opskrbe

toplinskom energijom. Distributer toplinske energije obvezan je ispuniti s prethodnim povezani zahtjev opskrbljivača bez odgađanja.

(5) Distributer toplinske energije obvezan je ponovno uspostaviti opskrbu kupca unutar 24 sata ako se utvrdi da je kupcu neutemeljeno obustavljena isporuka toplinske energije.

(6) Distributer toplinske energije može obustaviti isporuku toplinske energije kupcu zbog neizvršavanja obveza koje se odnose na pristup distribucijskoj mreži iz stavka 1. ovoga članka, odnosno zbog neplaćanja naknade za korištenje distribucijske mreže kao i u drugim posebnim slučajevima.

(7) Detaljniji uvjeti i postupak obustave isporuke toplinske energije te prava distributera toplinske energije, opskrbljivača i kupca uređuju se općim aktima iz članka 32. ovoga Zakona.

Članak 39.

(1) Proizvođač toplinske energije može sklopiti ugovor o prodaji toplinske energije neposredno s kupcem toplinske energije ili opskrbljivačem toplinske energije.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka može se sklopiti nakon što proizvođač toplinske energije, odnosno kupac toplinske energije ili opskrbljivač toplinske energije prethodno ishode suglasnost distributera toplinske energije.

(3) Proizvođač toplinske energije, odnosno kupac toplinske energije ili opskrbljivač toplinske energije kojemu je uskraćena suglasnost iz stavka 2. ovoga članka, može izjaviti žalbu Agenciji. Rješenje Agencije je izvršno.

Članak 40.

(1) Opskrbljivač toplinskom energijom jamči kontinuitet i pouzdanost sustava opskrbe toplinskom energijom zajedno s energetske subjektom koji obavlja energetske djelatnost distribucije toplinske energije.

(2) Opskrbljivač toplinskom energijom odgovoran je za osiguranje dovoljne količine toplinske energije za potrebe kupca toplinske energije, odnosno krajnjih kupaca te uredno obavljanje energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom.

Operativne zalihe

Članak 41.

Opskrbljivač energentima koji opskrbljuje proizvođača toplinske energije, odnosno kupca toplinske energije putem kotlovnice mora imati operativne zalihe energenata koje mogu zadovoljiti najmanje jednu mjesečnu potrošnju tog energenta.

Članak 42.

(1) Građevine izgrađene bez građevinske dozvole ili drugoga odgovarajućeg akta na temelju kojega se može graditi građevina ne mogu se priključiti na distribucijsku mrežu.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na građevine koje su izgrađene bez građevinske dozvole, ali za koje se prema odredbama posebnog propisa smatra da su izgrađene na temelju građevinske dozvole.

Mjesto razgraničenja djelatnosti

Članak 43.

(1) Mjesto razgraničenja između proizvođača toplinske energije i distributera toplinske energije je obračunsko mjerno mjesto za preuzimanje toplinske energije.

(2) Mjesto razgraničenja između distributera toplinske energije i opskrbljivača i/ili kupca toplinske energije je obračunsko mjerno mjesto za prodaju toplinske energije opremljeno zajedničkim mjerilom toplinske energije.

Unutarnje instalacije

Članak 44.

~~**(1)** Usluga upravljanja i održavanja dijela unutarnjih instalacija od obračunskog mjernog mjesta u toplinskoj podstanici do ulaza u samostalnu uporabnu cjelinu krajnjeg kupca dužan je obavljati kupac toplinske energije.~~

Uslugu upravljanja i održavanja dijela unutarnjih instalacija u zgradi/gr građevini od obračunskog mjernog mjesta u toplinskoj podstanici do ulaza u samostalnu uporabnu cjelinu krajnjeg kupca dužan je obavljati kupac toplinske energije.

(2) Kupac toplinske energije je dužan distributeru toplinske energije, odnosno opskrbljivaču toplinske energije omogućiti pristup unutarnjim instalacijama te ga pravodobno izvještavati o svim eventualnim smetnjama pri preuzimanju isporučene toplinske energije.

(3) Ako kupac toplinske energije obavlja preinake na unutarnjim instalacijama, mora o tome obavijestiti distributera i opskrbljivača toplinske energije. O preinakama na unutarnjim instalacijama kupac je dužan osobito se pridržavati odredbi ~~općih uvjeta~~ **pravilnika o općim uvjetima** za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona.

(4) Osim osoba iz stavka 1. ovoga članka uslugu upravljanja i održavanja unutarnjih instalacija u toplinskim sustavima može obavljati i druga pravna osoba ako kupac toplinske energije s tom pravnom osobom sklopi ugovor.

(5) Krajnji kupac ne može obavljati preinake na unutarnjim instalacijama i instalacijama krajnjeg kupca, na zajedničkom mjerilu toplinske energije bez suglasnosti kupca toplinske energije i opskrbljivača toplinskom energijom.

(6) Krajnji kupac ne može obavljati preinake na uređajima iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona bez suglasnosti kupca toplinske energije i opskrbljivača toplinskom energijom.

(7) Kupac toplinske energije i opskrbljivač toplinskom energijom daju suglasnost iz stavka 5. ovoga članka ako je na temelju projektne dokumentacije unutarnjih instalacija i instalacija krajnjih kupaca te procjene tehničkih mogućnosti zgrade/građevine to moguće.

(8) Promjenom okolnosti za davanje suglasnosti iz stavka 5. ovoga članka ili istekom roka od godine dana od dana izdavanja ove suglasnosti ista se smatra nevažećom.

(9) Ovlašteni predstavnik suvlasnika, odnosno krajnji kupci dužni su distributeru toplinske energije i kupcu toplinske energije omogućiti nesmetan pristup toplinskim podstanicama i stanicama radi upravljanja uređajima i instalacijama smještenim unutar zgrade/građevine.

(10) Procjenu tehničkih mogućnosti iz stavka 7. ovoga članka smije izraditi samo ovlašteni projektant.

(11) Radove na preinakama i rekonstrukciji unutarnjih instalacija i instalacija krajnjih kupaca smije izvoditi samo pravna ili fizička osoba ovlaštena za takvu vrstu radova.

Izdvajanje iz toplinskog sustava

Isključenje iz toplinskog sustava

Članak 45.

~~(1) Iznimno od odredbi članaka ovoga Zakona, krajnji kupac, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, može se izdvojiti iz zajedničkog toplinskog sustava uz ispunjavanje sljedećih uvjeta:~~

- ~~1. ishodaenje pisane suglasnosti za izdvajanje s toplinskog sustava temeljem odluke većine glasova suvlasnika koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika unutar zgrade/građevine,~~
- ~~2. nakon pribavljene suglasnosti iz točke 1. ovoga stavka, pisanu suglasnost za izdvajanje iz zajedničkog toplinskog sustava ovlašteni predstavnik suvlasnika dužan je ovjeriti i dostaviti kupcu,~~
- ~~3. radovi za izdvajanje samostalne uporabne cjeline krajnjeg kupca iz zajedničkog toplinskog sustava smatraju se jednostavnim radovima koji se mogu izvoditi bez lokacijske dozvole i akta kojim se odobrava građenje, a u skladu s glavnim projektom, izrađenim po ovlaštenom inženjeru,~~
- ~~4. izvođenje radova za izdvajanje samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava može izvoditi izvođač koji ispunjava uvjete za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom zakonu,~~
- ~~5. nakon izvedbe radova za izdvajanje samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava izvođač je obvezan izraditi izviješće o izvedenim radovima i dati pisanu izjavu da su izvedeni radovi sukladni glavnom projektu i pravilima struke za ovu vrstu radova,~~
- ~~6. po završetku radova za izdvajanje samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava i njihovu pregledu, projektant glavnog projekta obvezan je dati izjavu da su izvedeni radovi sukladni glavnom projektu i pravilima struke za ovu vrstu radova,~~
- ~~7. izjave izvođača i projektanta čuva upravitelj zgrade/građevine i obvezni su dio obavijesti opskrbljivaču energije o izdvajanju samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava,~~

8. — nakon provedenog postupka izdvajanja potrebno je izvijestiti opskrbljivača toplinske energije. Izvršćivanje i dostava dokumentacije iz točke 7. ovog stavka obveza je kupca.

(2) Isključenje zgrade/građevine iz toplinskog sustava moguće je uz podnošenje zahtjeva ovlaštenog predstavnika suvlasnika, na temelju prethodno postignute suglasnosti devedeset posto glasova suvlasnika koja se računa po suvlasničkim dijelovima, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, za izdvajanje svih samostalnih uporabnih cjelina unutar zgrade/građevine te uz prethodnu suglasnost distributera i opskrbljivača toplinskom energijom.

(3) Ukoliko se odluka o isključenju zgrade/građevine donosi sukladno stavku 2. ovoga članka, vlasnici samostalnih uporabnih cjelina zgrade/građevine koji su suglasni s isključenjem zgrade/građevine iz toplinskog sustava, dužni su osigurati novi sustav grijanja i/ili pripreme potrošne tople vode te financirati njegovu nabavu i ugradnju, uključujući sve potrebne radove, u samostalne uporabne cjeline vlasnika koji nisu suglasni s odlukom o isključenju zgrade/građevine iz toplinskog sustava.

(4) Vlasnici samostalnih uporabnih cjelina zgrade/građevine koji nisu suglasni s odlukom o isključenju zgrade/građevine dužni su omogućiti izvođenje svih potrebnih radova u zajedničkim prostorima i u vlastitoj samostalnoj uporabnoj cjelini za isključenje zgrade/građevine iz toplinskog sustava i svih radova potrebnih za rješavanje problema grijanja i/ili pripreme potrošne tople vode za potrebe svih suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina zgrade/građevine.

(5) Prije donošenja odluke iz stavka 2. ovoga članka, za zgrade/građevine s ploštinom korisne površine većom od 1000 m² potrebno je izraditi studiju isplativosti isključenja zgrade/građevine iz toplinskog sustava te ugradnje novog sustava grijanja i/ili pripreme potrošne tople vode od strane osobe ovlaštene za energetska certificiranje zgrada sa složenim tehničkim sustavom ili osobe ovlaštene za energetske preglede zgrada sa složenim tehničkim sustavom i ostalih građevina ili projektanta (ovlašteni arhitekta ili ovlašteni inženjer), a koja mora uzeti u obzir povrat uložene investicije kroz energetske uštede.

(6) Uz studiju isplativosti iz stavka 5. ovoga članka, za zgrade/građevine s ploštinom korisne površine većom od 1000 m² potrebno je izraditi elaborat alternativnih sustava opskrbe energijom sukladno posebnom propisu.

(7) Prilikom ishoda suglasnosti distributera i opskrbljivača toplinskom energijom za isključenje zgrade/građevine u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, ovlašteni predstavnik suvlasnika dužan je uz zahtjev za davanje suglasnosti priložiti studiju isplativosti iz stavka 5. ovoga članka.

(8) U slučaju nastanka imovinske štete prilikom izvođenja radova za isključenje zgrade iz toplinskog sustava i ugradnje novog sustava za grijanje i/ili pripremu potrošne tople vode iz stavka 4. ovoga članka koju pretrpi vlasnik samostalne uporabne cjeline koji nije suglasan s odlukom o isključenju zgrade/građevine iz toplinskog sustava te koji štetu nije bio dužan trpiti, odgovaraju solidarno suvlasnici koji su bili suglasni s donošenjem odluke o isključenju zgrade/građevine iz toplinskog sustava.

(9) Krajnji kupac iz stavka 1. ovoga članka dužan je plaćati sve troškove osim troškova toplinske energije za svoju samostalnu uporabnu cjelinu.

(1) Pojedinačno izdvajanje samostalne uporabne cjeline krajnjeg kupca iz toplinskog sustava nije dopušteno.

(2) Isključenje zgrade/građevine iz toplinskog sustava dopušteno je uz ispunjavanje sljedećih uvjeta:

1. podnošenje zahtjeva za isključenje zgrade/građevine od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika na temelju prethodno postignute suglasnosti svih krajnjih kupaca na zajedničkom mjerilu toplinske energije, za izdvajanje svih samostalnih uporabnih cjelina unutar zgrade/građevine,
2. izrada glavnog projekta isključenja zgrade/građevine iz toplinskog sustava te ugradnje novog učinkovitijeg sustava grijanja i/ili pripreme potrošne tople vode koji je temeljen na obnovljivim izvorima energije od strane projektanta, odnosno ovlaštenog inženjera odgovarajuće struke, s izračunom potrošnje primarne energije za sustav grijanja i/ili pripreme potrošne tople vode i troškovno-optimalnom analizom usporedbe sadašnjeg sustava grijanja s tehničkim rješenjem znatno učinkovitijeg sustava temeljenog na obnovljivim izvorima energije, sukladno propisima kojima se uređuje gradnja,
3. izrada prikaza izvedivosti dostupnih visokoučinkovitih alternativnih sustava opskrbe energijom sukladno propisima iz područja gradnje,
4. pribavljene suglasnosti svih ovlaštenih predstavnika suvlasnika zgrada/građevina koje su priključene na zatvoreni toplinski sustav, u slučaju isključenja zgrade/građevine iz zatvorenog toplinskog sustava,
5. toplinski sustav iz kojeg se traži isključenje nije učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja ili nema odobren plan iz članka 4. stavka 8. ovoga Zakona.

(3) Zahtjev za isključenje zgrade/građevine iz centralnog toplinskog sustava podnosi se distributeru toplinske energije koji je dužan odlučiti o zahtjevu u roku od 30 dana od predaje urednog zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Zahtjev za isključenje zgrade/građevine iz zatvorenog toplinskog sustava podnosi se opskrbljivaču toplinskom energijom koji je dužan odlučiti o zahtjevu u roku od 30 dana od predaje urednog zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Trošak isključenja zgrade/građevine iz toplinskog sustava sukladno stavku 2. ovoga članka snosi zajednica suvlasnika.

(6) Strana nezadovoljna odlukama iz stavaka 3. i 4. ovoga članka može izjaviti prigovor Agenciji.

(7) Agencija je dužna poduzeti mjere iz svoje nadležnosti te bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana izjavljivanja prigovora, obavijestiti nezadovoljnu stranu u pisanom obliku o mjerama koje je u povodu prigovora poduzela.

(8) Ako nezadovoljna strana nije zadovoljna poduzetim mjerama ili u propisanom roku nije obaviještena o poduzetim mjerama, može pokrenuti upravni spor.

Računovodstveno razdvajanje djelatnosti

Članak 46.

(1) Energetski subjekt koji obavlja djelatnost iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona dužan je računovodstveno razdvojiti djelatnosti radi primjene načela nediskriminacije korisnika toplinskog sustava, izbjegavanja narušavanja tržišnog natjecanja i međusobnog subvencioniranja energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao tržišne i energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge.

(2) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka dužan je izraditi, objaviti i dati na reviziju godišnje financijske izvještaje. Revizija godišnjega financijskog izvještaja mora potvrditi da se poštivalo načelo nediskriminacije korisnika toplinskog sustava i izbjegavanja međusobnog subvencioniranja energetskih djelatnosti u sektoru toplinarstva koje se obavljaju kao tržišne djelatnosti i energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge. Godišnji financijski izvještaji moraju sadržavati podatke o transakcijama s povezanim energetskim subjektima.

(3) Kupac toplinske energije dužan je voditi analitičko knjigovodstvo za svaku zgradu/građevinu odvojeno.

~~**(4)** Kupac toplinske energije dužan je jednom godišnje, pismeno dostaviti izvješće o svom poslovanju unutar određene zgrade/građevine svim vlasnicima samostalnih uporabnih cjelina unutar te zgrade/građevine kao i dostavljati podatke potrebne za vođenje registra kupaca iz članka 11. stavka 8. ovoga Zakona Agenciji. Kupac je dužan izvješće dostaviti vlasnicima samostalnih uporabnih cjelina najkasnije do 1. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu.~~

~~**(5)**~~ **(4)** Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka, dužan je utvrditi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva.

~~**(6)**~~ **(5)** Distributer toplinske energije dužan je u svojim poslovnim knjigama, odvojeno voditi podatke koji se odnose na djelatnost distribucije toplinske energije od drugih energetskih i ostalih djelatnosti.

~~**(7)**~~ **(6)** Opskrbljivač toplinske energije dužan je u svojim poslovnim knjigama odvojeno voditi podatke koji se odnose na djelatnost opskrbe toplinske energije i djelatnosti kupca toplinske energije.

Pravo pristupa poslovnim knjigama

Članak 47.

(1) Energetski subjekti koji obavljaju djelatnosti iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona i kupac toplinske energije dužni su omogućiti Agenciji pristup poslovnim knjigama, što uključuje pravo Agencije da zahtijeva sve potrebne obavijesti te dostavu potrebnih podataka, neposredan uvid u poslovne knjige, knjigovodstvene isprave, financijske izvještaje i drugu dokumentaciju energetskog subjekta i kupca toplinske energije te poduzimanje drugih radnji potrebnih za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije.

(2) Agencija će osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznala u obavljanju svojih poslova.

IX. NADZOR

Članak 48.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Ministarstvo.

~~**(2)** Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona provode nadležni inspektori Ministarstva i drugi inspektori, svatko iz područja svoje nadležnosti određene posebnim propisom.~~

~~**(3)** Ako nadležni inspektor pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da energetska subjekt ne obavlja energetska djelatnost, a krajnji kupac toplinske energije ne koristi toplinsku energiju u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, osim ovlaštenja sukladno općim propisima, ima ovlaštenje rješenjem:~~

- ~~1. narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka, uz određivanje roka za njihovo otklanjanje,~~
- ~~2. zabraniti obavljanje energetske djelatnosti ako nije pribavljena dozvola za obavljanje pojedine energetske djelatnosti sukladno odredbama ovoga Zakona,~~
- ~~3. zabraniti obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije ako kupac toplinske energije nije upisan u registar iz članka 11. stavka 8. ovoga Zakona,~~
- ~~4. zabraniti gradnju proizvodnog postrojenja ako nije ostvareno pravo na izgradnju proizvodnog postrojenja sukladno članku 9. ovoga Zakona,~~
- ~~5. zabraniti radove na ugradnji uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona ako takve radove izvodi izvođač koji ne ispunjava uvjete za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom propisu,~~
- ~~6. narediti obustavu daljnje gradnje ili korištenja proizvodnog postrojenja, odnosno obustavu opskrbe energijom ili korištenje energije, ako se oprema za proizvodno postrojenje ne proizvodi, a takva postrojenja ne koriste, ne grade ili ne održavaju sukladno odobrenoj ili potvrđenoj dokumentaciji prema posebnim tehničkim ili drugim propisima te ako zbog toga postoji neposredna opasnost za stabilnost i sigurnost proizvodnih postrojenja, zdravlje ili život ljudi ili sigurnost prometa ili susjednih građevina.~~

~~**(4)** Pri provedbi inspekcijskog nadzora iz stavka 2. ovoga članka, tržišni inspektori Ministarstva provode nadzor pravilnosti obračuna i naplate toplinske energije sukladno ovlastima danim ovim Zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje zaštita potrošača.~~

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona provode inspektori opreme pod tlakom Državnog inspektorata.

(3) Ako nadležni inspektor pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da energetska subjekt odnosno kupac toplinske energije ne obavlja energetska djelatnost, odnosno djelatnost kupca, a krajnji kupac toplinske energije ne postupa u skladu s odredbama ovoga Zakona, upravitelj zgrade ne obavlja djelatnost u skladu s odredbama ovoga Zakona, osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona ne obavlja djelatnost u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, osim ovlaštenja sukladno općim propisima, ima ovlaštenje rješenjem:

1. narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka, uz određivanje roka za njihovo otklanjanje,
2. zabraniti obavljanje energetske djelatnosti ako nije pribavljena dozvola za obavljanje pojedine energetske djelatnosti sukladno odredbama ovoga Zakona,
3. zabraniti obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije ako kupac toplinske energije nije upisan u Registar iz članka 11.c ovoga Zakona,
4. zabraniti gradnju proizvodnog postrojenja ako nije ostvareno pravo na izgradnju proizvodnog postrojenja sukladno članku 9. ovoga Zakona,
5. zabraniti radove na ugradnji uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona ako takve radove izvodi izvođač koji ne ispunjava uvjete za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom propisu,
6. narediti obustavu daljnje gradnje ili korištenja proizvodnog postrojenja, odnosno obustavu opskrbe energijom ili korištenje energije ako se oprema za proizvodno postrojenje ne proizvodi, a takva postrojenja ne koriste, ne grade ili ne održavaju sukladno odobrenoj ili potvrđenoj dokumentaciji prema posebnim tehničkim ili drugim propisima te ako zbog toga postoji neposredna opasnost za stabilnost i sigurnost proizvodnih postrojenja, zdravlje ili život ljudi ili sigurnost prometa ili susjednih građevina,
7. zabraniti obavljanje djelatnosti osobi koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona ako ne obavlja djelatnost prema uvjetima iz pravilnika iz članka 33. stavka 14. ovoga Zakona,
8. zabraniti obavljanje djelatnosti upravitelju zgrade ako ne sklopi ugovor s kupcem toplinske energije.

(4) O žalbi protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka odlučuje unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu Državnog inspektorata.

(5) Nadležni inspektori dužni su kontrolirati tlačne dijelove toplinskih sustava.

(6) Nadležni inspektori za tlačnu opremu dužni su obavljati u okviru nadzora tlačne opreme toplinskih sustava kontrolu ugradnje uređaja za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) ili mjerila za mjerenje potrošnje toplinske energije, kontrolu stručnog upravljanja, rukovanja i održavanja tlačnih dijelova toplinskih sustava, nadzor ispunjavanja propisanih uvjeta radnika koji obavljaju određene poslove upravljanja i rukovanja tlačnim dijelovima toplinskog sustava.

Članak 48.a

(1) Agencija nadzire provođenje odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te uredbi Europske unije čija se provedba osigurava ovim Zakonom, osim u slučajevima koji po posebnim propisima spadaju u nadležnost drugih tijela.

(2) Agencija provodi postupak nadzora sukladno odredbama ovoga Zakona, propisa kojim se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti.

(3) Položaj stranke u postupku nadzora u smislu ovoga Zakona imaju energetski subjekti, kupci toplinske energije, krajnji kupci, osobe koje su ovlaštene baviti se ugradnjom, očitanjem i

održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, upravitelji zgrada i druge pravne ili fizičke osobe protiv kojih Agencija vodi postupak koji je u njezinoj nadležnosti.

(4) Ako se nadzorom utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili propis donesen na temelju ovoga Zakona, Agencija može:

1. nadležnom tijelu podnijeti optužni prijedlog sukladno prekršajnom propisu,
2. izdati prekršajni nalog,
3. podnijeti kaznenu prijavu nadležnom tijelu zbog kaznenog djela,
4. poduzeti i druge mjere i izvršiti druge radnje koje je ovlaštena poduzeti i izvršiti na temelju ovoga Zakona i propisa kojim se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti.

X. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 49.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je kupac, odnosno fizička osoba koja je energetski subjekt ako:

1. ~~obavlja energetske djelatnosti bez dozvole za obavljanje energetske djelatnosti u skladu sa člankom 6. stavkom 3. ovoga Zakona,~~
2. ~~ne koristi građevine temeljem dokaza o vlasništvu ili prava korištenja iz ugovora o zakupu te drugog ugovora sklopljenog s vlasnikom građevine i/ili opreme za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije sukladno članku 9. stavku 2. ovoga Zakona,~~
3. ~~ne osigura tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje sazna od drugih energetskih subjekata i kupca u skladu s člankom 10. ovoga Zakona,~~
4. ~~sklopi ugovor o potrošnji toplinske energije s kupcem toplinske energije bez postojanja odluke iz članka 11. stavka 3., odnosno stavka 4. ovoga Zakona (članak 11. stavak 5.),~~
5. ~~se ne upiše u registar kupaca toplinske energije pri Agenciji sukladno članku 11. stavku 8. ovoga Zakona,~~
6. ~~ne obavlja svoju djelatnost u skladu s općim uvjetima za isporuku toplinske energije u skladu sa člankom 11. stavkom 11. ovoga Zakona,~~
7. ~~ne osigura stručno upravljanje, rukovanje i održavanje zatvorenim toplinskim sustavom u skladu sa člankom 13. stavkom 2. ovoga Zakona,~~
8. ~~opskrbu toplinskom energijom kupaca toplinske energije, u zatvorenom toplinskom sustavu obavlja više opskrbljivača suprotno odredbi članka 13. stavka 3., odnosno članku 34. stavku 3. ovoga Zakona,~~
9. ~~ne prati odvojeno troškove proizvodnje toplinske energije od ostalih energetskih djelatnosti, a koji su vezani uz isporuku električne, odnosno toplinske energije, sukladno planiranim količinama potrebnim za isporuku sukladno odredbi članka 15. stavka 6. ovoga Zakona,~~
10. ~~proizvodna postrojenja koja se namjeravaju graditi ne udovoljavaju kriterijima, utvrđenim u postupku izdavanja energetskog odobrenja (članak 16. stavak 1.),~~
11. ~~obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije bez sklopljenog ugovora o koncesiji za distribuciju toplinske energije ili ugovora o koncesiji za izgradnju energetskih objekata za distribuciju toplinske energije, odnosno obavlja energetske djelatnosti distribucije~~

- toplinske energije na području za koje je s drugim energetske subjektom sklopljen ugovor o koncesiji (članak 19. stavak 1.);
12. distributer toplinske energije ne ispunjava svoje obveze iz članka 27. ovoga Zakona;
13. ne vodi računovodstveno razdvajanje djelatnosti, odnosno analitičko knjigovodstvo za svaku zgradu/građevinu sukladno članku 11. stavku 7., članku 13. stavku 5., članku 14. stavku 3., odnosno članku 46. ovoga Zakona;
14. ne dostavi podatke, odnosno ne dostavi podatke na zahtjev sukladno odredbama članka 5. stavka 2., članka 11. stavka 9., odnosno stavka 10., članka 15. stavka 7., odnosno stavka 8. te članka 30. ovoga Zakona;
15. ne izradi plan razvoja toplinske distribucijske mreže u skladu sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja te planovima i programima jedinica lokalne samouprave na čijem području obavlja energetske djelatnost distribucije toplinske energije sukladno članku 28. stavku 1. ovoga Zakona;
16. plan razvoja distribucijske mreže ne sadrži sve minimalne elemente iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona;
17. ne dostavi informacije o provođenju plana razvoja distribucijske mreže jedinicama lokalne samouprave sukladno planovima i programima jedinice lokalne i područne samouprave donesenim te planom razvoja distribucijske mreže (članak 28. stavak 4.)
18. neosnovano odbije pristup distribucijskoj mreži suprotno članku 29. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona;
19. ne dostavi stranki rješenje s razlozima odbijanja pristupa u skladu sa člankom 29. stavkom 2. ovoga Zakona;
20. ne postupi u skladu s općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom, općim uvjetima za isporuku toplinske energije i mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. ovoga Zakona;
21. ne koristi toplinsku energiju, pod uvjetima, na način i za namjenu utvrđenu sukladno članku 36. stavku 6. ovoga Zakona;
22. koristi toplinsku energiju suprotno uvjetima utvrđenim općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom glede pouzdanog i točnog mjerenja preuzete toplinske energije u skladu sa člankom 36. stavkom 7. ovoga Zakona;
23. ne omogućiti ovlaštenim osobama pristup mjernim uređajima i unutarnjim instalacijama, kao i mjestu priključka radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili obustave isporuke toplinske energije u slučajevima neovlaštenog korištenja toplinske energije ili neplaćanja dospjele obveze za isporučenu toplinsku energiju u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima (članak 36. stavak 9.);
24. ne osigura da su uvjeti ugovora o opskrbi kupca toplinske energije koje nudi usklađeni s općima aktima iz članka 32. ovoga Zakona (članak 37. stavak 3.);
25. obavlja energetske djelatnost opskrbe toplinskom energijom bez dozvole Agencije, suprotno odredbi članka 35. stavka 1. ovoga Zakona;

- 26. ne izradi i na primjeren način javno ne objavi standardne uvjete za zaključenje ugovora o opskrbi kupca toplinske energije s unaprijed utvrđenim uvjetima sukladno članku 37. stavku 4. ovoga Zakona,
- 27. sklopi ugovor o opskrbi kupca toplinske energije koji ne sadrži sve minimalne elemente iz članka 37. stavka 5. ovoga Zakona,
- 28. ne poduzme mjere, unutar 24 sata, za ponovnu uspostavu opskrbe kupca koji je podmirio svoje dospjele obveze, odnosno bez odgađanja ne podnese zahtjev distributeru toplinske energije za ponovnu uspostavu opskrbe toplinskom energijom u skladu sa člankom 38. stavkom 4. ovoga Zakona,
- 29. ne uspostavi opskrbu kupca, unutar 24 sata, ako se utvrdi da je kupcu neutemeljeno obustavljena opskrba toplinskom energijom u skladu sa člankom 38. stavkom 5. ovoga Zakona,
- 30. ugovor o prodaji toplinske energije sklopi bez prethodne suglasnosti distributera toplinske energije suprotno odredbi članka 39. stavka 2. ovoga Zakona,
- 31. priključi građevinu na distribucijsku mrežu bez građevinske dozvole ili drugoga odgovarajućeg akta na temelju kojega se može graditi građevina suprotno odredbi članka 42. stavka 1. ovoga Zakona,
- 32. uslugu upravljanja i održavanja unutarnjih instalacija u zgradi/građevini ne obavlja osoba iz članka 44. stavka 1. ovoga Zakona,
- 33. obavlja preinake na unutarnjim instalacijama bez prethodnog obavještanja distributera i opskrbljivača toplinske energije (članak 44. stavak 3.),
- 34. za obavljanje energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga ne primjenjuje iznose tarifnih stavki na temelju tarifne metodologije u skladu sa člankom 15. stavkom 5., člankom 27. točkom 17. te člankom 34. ovoga Zakona,
- 35. ne omogućiti pristup poslovnim knjigama sukladno članku 47. ovoga Zakona,
- 36. ne postupi prema rješenju nadležnog inspektora u skladu sa člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona,
- 37. ne uskladi svoje poslovanje, odnosno ne organizira obavljanje svoje djelatnosti u propisanom roku, sukladno članku 53. stavcima 2., 3. i 9. ovoga Zakona,
- 38. ne donese odluku u propisanom roku, sukladno članku 53. stavcima 4. i 10. ovoga Zakona,
- 39. ne sklopi ugovor u propisanom roku, sukladno odredbama članka 53. stavcima 5., 8. i 11. ovoga Zakona,
- 40. ne dostave podatke u propisanom roku, sukladno odredbama članka 53. stavcima 6. i 7. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba, odnosno pravna osoba koja je energetski subjekt.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba u fizičkoj, odnosno pravnoj osobi te u energetskom subjektu.

(4) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se energetskom subjektu, odnosno kupcu toplinske energije, koji je počinio dva ili više prekršaja iz stavka 1. ovoga članka ili koji u razdoblju od godine dana ponovi dva ili više puta prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske

~~djelatnosti, odnosno djelatnosti u trajanju do godine dana, a odgovornoj osobi energetskog subjekta, odnosno kupca toplinske energije može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja istih poslova u trajanju do godine dana.~~

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je kupac toplinske energije ako:

1. sklopi ugovor o potrošnji toplinske energije s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika bez postojanja odluke iz članka 11. stavka 7., odnosno zahtjeva iz članka 11. stavka 8. ovoga Zakona,
2. se ne upiše u Registar kupaca toplinske energije pri Agenciji sukladno članku 11.c stavku 1. ovoga Zakona,
3. ne obavlja svoju djelatnost kupca toplinske energije u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije u skladu s člankom 11. stavkom 14. i člankom 32. stavkom 3. ovoga Zakona,
4. ne vodi računovodstveno razdvajanje djelatnosti, odnosno analitičko knjigovodstvo za svaku zgradu/građevinu sukladno članku 11. stavku 13., članku 13. stavku 5., članku 14. stavku 3., odnosno članku 46. ovoga Zakona,
5. ne dostavi podatke i informacije sukladno odredbama članka 11. stavka 22., članka 11.a i članka 11.c stavaka 2., 4. i 5. ovoga Zakona,
6. ne naplaćuje, odnosno ne primjenjuje naknadu za obavljanje djelatnosti kupca za svakog krajnjeg kupca u zgradi/građevini sukladno odredbama članka 11. stavka 21. ovoga Zakona,
7. ne odgovori u pisanom obliku na prigovor krajnjeg kupca u roku od 15 dana od dana izjavljivanja prigovora u skladu s člankom 11.b stavkom 5. ovoga Zakona,
8. ne primjenjuje kvalitetu usluge obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije, odnosno ako neispravno održava unutarnje instalacije u zgradama/građevinama u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 14. točke 4. ovoga Zakona,
9. ne koristi toplinsku energiju, pod uvjetima, na način i za namjenu utvrđenu sukladno članku 36. stavku 6. ovoga Zakona,
10. koristi toplinsku energiju suprotno uvjetima utvrđenim pravilnikom o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom glede pouzdanog i točnog mjerenja preuzete toplinske energije u skladu s člankom 36. stavkom 7. ovoga Zakona,
11. ne omogući ovlaštenim osobama pristup mjernim uređajima i unutarnjim instalacijama, kao i mjestu priključka radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili obustave isporuke toplinske energije u slučajevima neovlaštenog korištenja toplinske energije ili neplaćanja dospelje obveze za isporučenu toplinsku energiju u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima sukladno članku 36. stavku 9. ovoga Zakona,
12. obavlja preinake na unutarnjim instalacijama bez prethodnog obavješćavanja distributera i opskrbljivača toplinske energije iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona,
13. ne omogući pristup poslovnim knjigama sukladno članku 47. ovoga Zakona,
14. ne postupa prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona,

15. ne ugradi uređaje iz članka 33.a stavka 2. ovoga Zakona u zatvorenom toplinskom sustavu i samostalnom toplinskom sustavu u rokovima utvrđenim ovim Zakonom,
16. ne osigura sustav za daljinsko očitavanje iz članka 33.a stavka 3. ovoga Zakona u rokovima utvrđenim ovim Zakonom,
17. ako ne primjenjuje modele raspodjele i obračun isporučene toplinske energije u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 15. točke 1. ovoga Zakona,
18. ako ne primjenjuje mjerila za određivanje naknade za poticanje učinkovitosti grijanja i za određivanje preporučene naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 15. točaka 3. i 4. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba koja je kupac toplinske energije.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi kupca toplinske energije.

(4) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se pravnoj osobi koja je kupac toplinske energije, a koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti kupca toplinske energije, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

(5) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se fizičkoj osobi koja je kupac toplinske energije, a koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti kupca toplinske energije, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

Članak 49.a

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je energetska subjekt ako:

1. obavlja energetska djelatnost bez dozvole za obavljanje energetske djelatnosti u skladu s člankom 6. stavkom 3. ovoga Zakona,
2. ne koristi građevine na temelju dokaza o vlasništvu ili prava korištenja iz ugovora o zakupu te drugog ugovora sklopljenog s vlasnikom građevine i/ili opreme za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije sukladno članku 9. stavku 2. ovoga Zakona,
3. ne osigura tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje sazna od drugih energetskih subjekata i kupca u skladu s člankom 10. ovoga Zakona,
4. ne osigura stručno upravljanje, rukovanje i održavanje zatvorenim toplinskim sustavom u skladu s člankom 13. stavkom 2. ovoga Zakona,
5. opskrbu toplinskom energijom kupaca toplinske energije u zatvorenom toplinskom sustavu obavlja više opskrbljivača suprotno odredbi članka 13. stavka 3. ovoga Zakona,
6. ne prati odvojeno troškove proizvodnje toplinske energije od ostalih energetskih djelatnosti, a koji su vezani uz isporuku električne, odnosno toplinske energije, sukladno planiranim količinama potrebnim za isporuku, sukladno odredbi članka 15. stavka 6. ovoga Zakona,

7. proizvodna postrojenja koja se namjeravaju graditi ne udovoljavaju kriterijima utvrđenim u postupku izdavanja energetskeg odobrenja sukladno članku 16. stavku 1. ovoga Zakona,
8. obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije bez sklopljenog ugovora o koncesiji za distribuciju toplinske energije ili ugovora o koncesiji za izgradnju energetskih objekata za distribuciju toplinske energije, odnosno obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije na području za koje je s drugim energetskim subjektom sklopljen ugovor o koncesiji sukladno članku 19. stavku 1. ovoga Zakona,
9. distributer toplinske energije ne ispunjava svoje obveze iz članka 27. ovoga Zakona,
10. ne izradi plan razvoja toplinske distribucijske mreže u skladu sa Strategijom energetskeg razvoja i Programom provedbe Strategije energetskeg razvoja te planovima i programima jedinica lokalne samouprave na čijem području obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije sukladno članku 28. stavku 1. ovoga Zakona,
11. plan razvoja distribucijske mreže ne sadrži sve minimalne elemente iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona,
12. ne dostavi informacije o provođenju plana razvoja distribucijske mreže jedinicama lokalne samouprave sukladno planovima i programima jedinice lokalne i područne samouprave te planu razvoja distribucijske mreže sukladno članku 28. stavku 4. ovoga Zakona,
13. neosnovano odbije pristup distribucijskoj mreži suprotno članku 29. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona,
14. ne dostavi stranki rješenje s razlozima odbijanja pristupa u skladu s člankom 29. stavkom 2. ovoga Zakona,
15. ne postupa u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom, pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije i mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. ovoga Zakona,
16. ne osigura da su uvjeti ugovora o opskrbi kupca toplinske energije koje nudi usklađeni s općima aktima iz članka 32. ovoga Zakona, a sukladno članku 37. stavku 3. ovoga Zakona,
17. obavlja energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom bez dozvole Agencije, suprotno odredbi članka 35. stavka 1. ovoga Zakona,
18. ne izradi i na primjeren način javno ne objavi standardne uvjete za zaključenje ugovora o opskrbi kupca toplinske energije s unaprijed utvrđenim uvjetima sukladno članku 37. stavku 4. ovoga Zakona,
19. sklopi ugovor o opskrbi kupca toplinske energije koji ne sadrži sve minimalne elemente iz članka 37. stavka 5. ovoga Zakona,
20. ne poduzme mjere, unutar 24 sata, za ponovnu uspostavu opskrbe kupca koji je podmirio svoje dospelje obveze, odnosno bez odgađanja ne podnese zahtjev distributeru toplinske energije za ponovnu uspostavu opskrbe toplinskom energijom u skladu s člankom 38. stavkom 4. ovoga Zakona,
21. ne uspostavi opskrbu kupca toplinske energije, unutar 24 sata, ako se utvrdi da je kupcu toplinske energije neutemeljeno obustavljena opskrba toplinskom energijom u skladu s člankom 38. stavkom 5. ovoga Zakona,
22. ugovor o prodaji toplinske energije sklopi bez prethodne suglasnosti distributera toplinske energije suprotno odredbi članka 39. stavka 2. ovoga Zakona,

23. priključi građevinu na distribucijsku mrežu bez građevinske dozvole ili drugoga odgovarajućeg akta na temelju kojega se može graditi građevina suprotno odredbi članka 42. stavka 1. ovoga Zakona,
24. za obavljanje energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga ne primjenjuje iznose tarifnih stavki na temelju tarifne metodologije u skladu s člankom 15. stavkom 5., člankom 27. točkom 17. te člankom 34. ovoga Zakona,
25. ne omogućiti pristup poslovnim knjigama sukladno članku 47. ovoga Zakona,
26. ne postupi prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona,
27. ne vodi računovodstveno razdvajanje djelatnosti, odnosno analitičko knjigovodstvo za svaku zgradu/građevinu sukladno članku 13. stavku 5., članku 14. stavku 3., odnosno članku 46. ovoga Zakona,
28. ne izradi i ne primijeni plan za osiguravanje učinkovitije potrošnje primarne energije, za smanjenje distribucijskih gubitaka i povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem sukladno članku 4. stavku 8. ovoga Zakona,
29. ne ugradi uređaje iz članka 33.a stavka 2. ovoga Zakona u centralnom toplinskom sustavu u rokovima utvrđenim ovim Zakonom,
30. kao dosadašnji opskrbljivač toplinskom energijom ne postupi po zahtjevu za isporuku toplinske energije od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika u centralnom ili zatvorenom toplinskom sustavu, sukladno članku 11. stavku 9. ovoga Zakona,
31. kao dosadašnji opskrbljivač toplinskom energijom ne postupi po zahtjevu za isporuku toplinske energije od strane jednog od suvlasnika u centralnom ili zatvorenom toplinskom sustavu, sukladno članku 11. stavku 12. ovoga Zakona,
32. neosnovano odbije pristup zatvorenom distribucijskom sustavu suprotno članku 35. stavku 4. ovoga Zakona,
33. ako isključi zgradu/građevinu iz toplinskog sustava bez ispunjavanja uvjeta ili suprotno uvjetima iz članka 45. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba koja je energetski subjekt.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je energetski subjekt.

(4) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se pravnoj osobi koja je energetski subjekt, a koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju energetske djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

(5) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se fizičkoj osobi koja je energetski subjekt, a koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju energetske djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

Članak 49.b

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona ako:

1. ne obavlja svoju djelatnost u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona
2. ne obavlja svoju djelatnost u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 14. ovoga Zakona
3. ne sklopi ugovor s kupcem toplinske energije u skladu s člankom 33. stavkom 16. ovoga Zakona
4. ne dostavi ili ne dostavi točne podatke o očitanju uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona kupcu toplinske energije sukladno pravilniku iz članka 33. stavka 14. ovoga Zakona
5. ne odgovori pravodobno na upit kupca toplinske energije vezano uz prigovor krajnjeg kupca iz članka 11.b ovoga Zakona sukladno pravilniku iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona
6. ne osigura sustav za daljinsko očitavanje iz članka 33.a stavka 4. ovoga Zakona u rokovima utvrđenim ovim Zakonom
7. ne postupa prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba koja je osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi osobe koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se pravnoj osobi koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, a koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

(5) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se fizičkoj osobi koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, a koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

Članak 49.c

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je upravitelj zgrade ako:

1. ne sklopi ugovor s kupcem toplinske energije radi izdavanja računa i naplate zajedničkih troškova toplinske energije u skladu s člankom 11. stavkom 17. ovoga Zakona,
2. ne postupa prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona,

3. ne postupi po zahtjevu za isporuku toplinske energije od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika u samostalnom toplinskom sustavu, sukladno članku 11. stavku 9. ovoga Zakona,
4. ne postupi po zahtjevu za isporuku toplinske energije od strane jednog od suvlasnika u samostalnom toplinskom sustavu, sukladno članku 11. stavku 12. ovoga Zakona,
5. ako na mjesečnom računu kojim se tereti zajednička pričuva ne iskaže zajedničke troškove toplinske energije kao odvojenu stavku od drugih stavaka koje naplaćuje iz zajedničke pričuve, sukladno članku 11. stavku 19. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi upravitelja zgrade.

(3) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se upravitelju zgrade, koji je počinio prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

Članak 50.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako obavlja preinake na unutarnjim instalacijama, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, ako nema odobrenje kupca toplinske energije sukladno članku 33. stavku 12. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako ne ugradi uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) ili uređaje za mjerenje potrošnje toplinske energije u svoju samostalnu uporabnu cjelinu sukladno članku 33. ovoga Zakona, odnosno ne ugradi ih u propisanom roku sukladno članku 52. ovoga Zakona.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je zadužena za očitavanje uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije na temelju kojih se radi raspodjela i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju, ako nije ispunila uvjete iz članka 33. stavka 7. ovoga Zakona.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je ovlaštenik predstavnika suvlasnika ako ne dostavi kupcu, odnosno ne dostavi kupcu u određenom roku odluku iz članka 33. stavka 8. ovoga Zakona (članak 33. stavak 9.).

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je ovlaštenik predstavnika suvlasnika ako ne obavijesti kupca, odnosno ne obavijesti kupca u određenom roku iz članka 33. stavka 10. ovoga Zakona.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je kupac ako ne primjeni odluke, odnosno ne primjeni ih na način određen člankom 33. stavkom 11. ovoga Zakona.

~~(7) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako se izdvojila iz zajedničkog toplinskog sustava, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, ako nije ispunila uvjete iz članka 45. stavka 1. ovoga Zakona.~~

~~(8) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je suvlasnik samostalne uporabne cjeline, koji je suglasan za isključenje zgrade/građevine iz toplinskog sustava, ako nije ispunila uvjete iz članka 45. stavka 3. ovoga Zakona.~~

~~(9) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je suvlasnik samostalne uporabne cjeline koji nije suglasna za isključenje zgrade/građevine iz toplinskog sustava, ako nije omogućio izvođenje svih potrebnih radova u zajedničkim prostorima i u vlastitoj samostalnoj uporabnoj cjelini za isključenje zgrade/građevine iz toplinskog sustava i svih radova potrebnih za rješavanje problema grijanja i /ili pripreme potrošne tople vode za potrebe svih suvlasnika, sukladno članku 45. stavka 4. ovoga Zakona.~~

~~(10) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je suvlasnik samostalne uporabne cjeline, koja je suglasna s odlukom o isključenju zgrade/građevine iz toplinskog sustava, ako nije ispunila uvjete iz članka 45. stavka 5. ovoga Zakona.~~

~~(11) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako ne plaća troškove sukladno članku 45. stavku 8. ovoga Zakona.~~

~~(12) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 6. ovoga članka pravna osoba koja je kupac.~~

~~(13) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka pravna osoba koja očitava uređaje za lokalnu razdiobu.~~

~~(14) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavaka 4. i 5. ovoga članka pravna osoba koja je ovlašten predstavnik suvlasnika.~~

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako obavlja preinake na unutarnjim instalacijama i instalacijama krajnjeg kupca, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, bez suglasnosti kupca toplinske energije i opskrbljivača toplinskom energijom, sukladno članku 44. stavku 5. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako uslugu upravljanja i održavanja dijela unutarnjih instalacija u zgradi/građevini ne obavlja osoba iz članka 44. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj ovlašten predstavnik suvlasnika ako se zgrada/građevina isključila iz zajedničkog toplinskog sustava, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, ako nije ispunila uvjete iz članka 45. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavaka 1. i 6. ovoga članka pravna osoba koja je krajnji kupac.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako ne omogući ovlaštenim osobama pristup unutarnjim instalacijama radi utvrđivanja neovlaštenog korištenja toplinske energije sukladno članku 36. stavku 9. ovoga Zakona i pravilniku o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. točke 9. ovoga Zakona.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako je pojedinačno izdvojila svoju samostalnu uporabnu cjelinu iz toplinskog sustava protivno članku 45. stavku 1. ovoga Zakona.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako ne omogući ovlaštenim osobama pristup mjernim uređajima i unutarnjim instalacijama, kao i mjestu priključka radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili obustave isporuke toplinske energije u slučajevima neovlaštenog korištenja toplinske energije ili neplaćanja dospjele obveze za isporučenu toplinsku energiju u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima sukladno članku 36. stavku 9. ovoga Zakona.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 51.

(1) Energetski subjekti koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju energetske djelatnosti distribucije toplinske energije nastavljaju obavljati energetske djelatnosti distribucije toplinske energije i energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom tarifnih kupaca do zaključenja ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju energetske djelatnosti, ali ne dulje od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ako se energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju na temelju koncesije, koncesionar nastavlja obavljati tu djelatnost do prestanka koncesije i sukladno uvjetima iz ugovora o koncesiji.

Članak 52.

(1) Priključenje na distribucijsku mrežu za distribuciju toplinske energije zgrada/građevina izgrađenih nakon stupanja na snagu ovoga Zakona izvest će se na način da svaka samostalna uporabna cjelina ima zasebno mjerilo toplinske energije za svaku samostalnu uporabnu cjelinu te odvojen vodomjer za mjerenje potrošnje tople vode i vodomjer za mjerenje potrošnje hladne vode.

(2) Svi vlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar zgrade/građevine izgrađene do dana stupanja na snagu ovog Zakona koje imaju više od 70 (sedamdeset) samostalnih uporabnih cjelina, a spojene su na toplinski sustav, dužne su ugraditi uređaje iz članka 33. stavka 1. ovog Zakona do 31. 12. 2015. u svaku samostalnu uporabnu cjelinu.

(3) Svi vlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar zgrade/građevine izgrađene do dana stupanja na snagu ovoga Zakona koje imaju 2 (dvije) ili više samostalnih uporabnih cjelina, a spojene su na

toplinski sustav dužne su ugraditi uređaje iz članka 33. stavka 1. ovog Zakona do 31. 12. 2016. u svaku samostalnu uporabnu cjelinu.

(4) U zgradi/građevini mogu se ugrađivati uređaji samo jednog proizvođača uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije kojega vlasnici samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini slobodno izaberu, a kako bi se omogućio jedinstveni sustav očitavanja i naplate isporučene toplinske energije.

Članak 53.

(1) Jedinice lokalne samouprave dužne su na svome području, u slučaju kupca toplinske energije u poteškoćama, odrediti najvećeg opskrbljivača toplinskom energijom za kupca toplinske energije, sukladno članku 5. stavku 8. ovoga Zakona do 1. studenoga 2015.

(2) Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona, do 1. listopada 2013.

(3) Pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost iz članka 3. stavka 2. točke 6. ovoga Zakona obvezna je organizirati obavljanje te djelatnosti, sukladno odredbama članka 11. ovoga Zakona, do 1. studenoga 2013.

(4) Suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina dužni su odluku iz članka 11. stavka 3. ovoga Zakona donijeti do 1. veljače 2014. za ogrjevnju sezonu 2014./2015. godinu.

(5) Ovlašteni predstavnici suvlasnika i gospodarski subjekt koji se registrira za obavljanje djelatnosti iz članka 3. stavka 2. točke 6. ovoga Zakona, sklapaju ugovor o potrošnji toplinske energije s kupcem toplinske energije do 1. lipnja 2014.

(6) Do sklapanja ugovora o potrošnji toplinske energije od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika i gospodarskog subjekta koji je registriran za obavljanje djelatnosti kupca, za kupca toplinske energije određuje se dosadašnji opskrbljivač toplinskom energijom koji opskrbljuje krajnje kupce toplinskom energijom.

(7) Pravna ili fizička osoba iz članka 3. stavka 2. točke 16. ovoga Zakona dužna je prvi put dostaviti podatke iz članka 11. stavka 10. ovoga Zakona Agenciji do 1. ožujka 2014. za 2014. godinu.

(8) Proizvođač toplinske energije dužan je prvi put dostaviti podatke o visini troškova proizvodnje toplinske energije iz članka 15. stavka 8. ovoga Zakona Agenciji do 1. ožujka 2015., za 2014. godinu

(9) Jedinice lokalne samouprave i distributeri toplinske energije dužni su svoje ugovore o koncesijama uskladiti s odredbama ovoga Zakona do 1. studenoga 2014.

(10) Energetski subjekti i kupac toplinske energije dužni su uskladiti svoje poslovanje s općim uvjetima za opskrbu toplinske energije, općim uvjetima za isporuku toplinske energije i mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. ovoga Zakona do 15. rujna 2014.

(11) Vlasnici samostalnih uporabnih cjelina dužni su odluku iz članka 33. stavka 4., odnosno stavka 5. ovoga Zakona donijeti do 15. rujna 2014.

(12) Kupac toplinske energije i opskrbljivač toplinske energije dužni su prvi put sklopiti ugovor o opskrbi kupca toplinske energije, sukladno odredbama ovoga Zakona, do 1. rujna 2014., za ogrjevnu sezonu 2014./2015. godina.

(13) Ovlašteni predstavnik suvlasnika i gospodarski subjekt koji je registriran za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije dužni su sklopiti ugovor o potrošnji toplinske energije najkasnije do 1. rujna 2016. godine.

(14) Do sklapanja ugovora o potrošnji toplinske energije od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika i gospodarskog subjekta koji je registriran za obavljanje djelatnosti kupca, za kupca toplinske energije određuje se dosadašnji opskrbljivač toplinskom energijom koji opskrbljuje krajnje kupce toplinskom energijom.

(15) Ako na dan stupanja na snagu ovoga Zakona pravna ili fizička osoba, koja nije kupac toplinske energije ima sklopljeni ugovor s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika, ta osoba može obavljati uslugu upravljanja i održavanja dijela unutarnjih instalacija u toplinskim sustavima iz članka 44. stavka 1. ovoga Zakona, ali ne duže od roka predviđenog stavkom 13. ovoga članka.

Članak 54.

(1) Predstavnička tijela ili druga ovlaštena tijela jedinica lokalne samouprave dužna su uskladiti svoje akte s ovim Zakonom u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Akti predstavničkih tijela ili drugih ovlaštenih tijela jedinica lokalne samouprave, koji nisu usklađeni s odredbama ovoga Zakona prestaju važiti na dan isteka roka iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 55.

(1) Vlada Republike Hrvatske će propis iz članka 23. stavka 4. ovoga Zakona donijeti u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske će donijeti program korištenja potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju iz članka 17. stavka 1. ovoga Zakona do 31. prosinca 2015., za razdoblje 2016.– 2030. godina.

(3) Ministar će propise iz članka 15. stavka 12., članka 16. stavka 5. i članka 33. stavka 2. ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana donošenja akata iz stavka 5. ovoga članka.

(4) Ministarstvo obavještava Europsku komisiju o izuzećima iz članka 15. stavka 14. ovoga Zakona, do 31. prosinca 2013.

(5) Agencija će akte iz članka 15. stavka 5., članka 32. stavaka 1., 3. i 5. te članka 34. stavaka 1., 2. i 7. ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Agencija će akt iz članka 15. stavka 14. ovoga Zakona donijeti najkasnije do 31. listopada 2013.

(7) Ako se planiraju ili rekonstruiraju postrojenja i toplinski sustavi iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona nakon 5. lipnja 2014. potrebno je provesti analizu troškova i koristi u skladu sa člankom 15. stavkom 12. ovoga Zakona.

(8) Do dana stupanja na snagu propisa iz stavaka 1. i 3. ovoga članka, odnosno akata iz stavka 5. ovoga članka primjenjivat će se propisi, odnosno akti koji su na snazi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 56.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona okončat će se primjenom odredaba Zakona o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom (»Narodne novine«, br. 42/05. i 20/10.).

Članak 57.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom (»Narodne novine«, br. 42/05. i 20/10.).

Članak 58.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/13-01/113

Zagreb, 21. lipnja 2013.

Članak 2. iz NN 14/14

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/14-01/06

Zagreb, 24. siječnja 2014.

Članak 2. iz NN 102/14

Ova Uredba stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/14-03/95

Urbroj: 50301-05/05-14-2

Članak 14. iz NN 95/15

(1) Zgrada/građevina izgrađena nakon stupanja na snagu ove Uredbe izvest će se na način da se ugradi uređaj za regulaciju protoka toplinske energije i uređaj za mjerenje potrošnje toplinske energije u svim toplinskim podstanicama, kao i da svaki posebni dio objekta koji predstavlja samostalnu uporabnu cjelinu ima ugrađen uređaj za regulaciju odavanja topline i zasebno mjerilo toplinske energije, u toplinskim sustavima.

(2) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove Uredbe u zgradama/građevinama u svim toplinskim sustavima potrebno je ugraditi uređaj za mjerenje potrošnje toplinske energije.

Članak 15. iz NN 95/15

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/15-44/08

Urbroj: 50301-05/18-15-2

Zagreb, 3. rujna 2015.

Članak 2. iz NN 76/18

Ova Uredba stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/18-44/03

Urbroj: 50301-25/14-18-3

Zagreb, 23. kolovoza 2018.

Članak 2. iz NN 86/19

Danom stupanja na snagu ove Uredbe prestaje važiti Uredba o dopuni Zakona o tržištu toplinske energije (»Narodne novine«, broj 76/18).

Članak 3. iz NN 86/19

Ova Uredba stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/19-44/01

Urbroj: 50301-25/27-19-2

Zagreb, 12. rujna 2019.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE iz NN 67/15

Članak 31.

(1) Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti iz članka 6. stavka 1. Zakona o tržištu toplinske energije (»Narodne novine«, br. 80/13., 14/14., 102/14., 95/15., 76/18. i 86/19.) dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona do 1. siječnja 2026.

(2) Pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost iz članka 3. stavka 2. točke 6., koji je izmijenjen člankom 2. ovoga Zakona, obvezna je organizirati obavljanje te djelatnosti, sukladno odredbama članka 6. ovoga Zakona, do 1. siječnja 2026.

(3) Zajednica suvlasnika dužna je donijeti odluku iz članka 6. ovoga Zakona do 15. rujna 2025. za ogrjevnu sezonu 2025./2026.

(4) Ovlašteni predstavnici suvlasnika i gospodarski subjekt koji je registriran za obavljanje djelatnosti iz članka 3. stavka 2. točke 6., koji je izmijenjen člankom 2. ovoga Zakona, sklapaju ugovor o potrošnji toplinske energije iz članka 6. ovoga Zakona do 15. rujna 2025., ako isti već nije sklopljen.

(5) Ovlašteni predstavnici suvlasnika i gospodarski subjekt koji je registriran za obavljanje djelatnosti iz članka 3. stavka 2. točke 6., koji je izmijenjen člankom 2. ovoga Zakona, dužni su ugovore o potrošnji toplinske energije iz članka 6. ovoga Zakona, sklopljene do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, uskladiti s odredbama ovoga Zakona do 1. siječnja 2026.

(6) Ako zajednica suvlasnika ne donese odluku iz članka 6. ovoga Zakona, odnosno ovlašteni predstavnici suvlasnika i gospodarski subjekt koji je registriran za obavljanje djelatnosti iz članka 3. stavka 2. točke 6., koji je izmijenjen člankom 2. ovoga Zakona, ne sklope odnosno ne usklade ugovore o potrošnji iz članka 6. ovoga Zakona, sukladno stavcima 3., 4. i 5. ovoga članka, poslove kupca toplinske energije za predmetnu zgradu/građevinu obavljat će dosadašnji opskrbljivač toplinske

energije u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu, odnosno upravitelj zgrade u samostalnom toplinskom sustavu, sukladno odredbama ovoga Zakona.

(7) Kupci toplinske energije dužni su, u skladu s člankom 33.a stavkom 3., koji je dodan člankom 18. ovoga Zakona, osigurati sustav koji omogućava daljinsko očitavanje mjerila za zgradu/građevinu u svim toplinskim sustavima do 1. siječnja 2027.

(8) Vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, u skladu s člankom 17. ovoga Zakona, ugrađuju uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) u samostalnoj uporabnoj cjelini ili zasebna mjerila toplinske energije do 1. siječnja 2027.

(9) Osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitavanjem i održavanjem uređaja iz članka 17. ovoga Zakona dužna je, u skladu s člankom 33.a stavkom 4., koji je dodan člankom 18. ovoga Zakona, osigurati sustav koji omogućava daljinsko očitavanje uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, u svim toplinskim sustavima, do 1. siječnja 2026.

(10) Krajnji kupci dužni su ugraditi mjerilo za zgradu/građevinu koje se može daljinski očitati, u skladu s člankom 33.a stavkom 5. ovoga Zakona, koji je dodan člankom 18. ovoga Zakona, u svim toplinskim sustavima, do 1. siječnja 2027.

(11) Energetski subjekti, kupac toplinske energije, gospodarski subjekt koji ugrađuju i očitavaju uređaje iz članka 17. ovoga Zakona i članka 18. ovoga Zakona te upravitelj zgrade dužni su uspostaviti međusobne obvezne odnose, odnosno sklopiti ugovore, u skladu s odredbama ovoga Zakona, do 1. siječnja 2026.

(12) Opskrbljivač toplinskom energijom, kupac toplinske energije, osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitavanjem i održavanjem uređaja iz članka 17. ovoga Zakona te upravitelj zgrade dužni su uskladiti svoje poslovanje s pravilnikom o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom, pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 16. ovoga Zakona do 1. siječnja 2026.

(13) Kupac toplinske energije i opskrbljivač toplinskom energijom dužni su uskladiti ugovor o opskrbi kupca toplinske energije iz članka 37. Zakona o tržištu toplinske energije (»Narodne novine«, br. 80/13., 14/14., 102/14., 95/15., 76/18. i 86/19.) s odredbama ovoga Zakona do 1. siječnja 2026.

(14) Distributer toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu i kupac toplinske energije u zatvorenom i samostalnom toplinskom sustavu dužni su, u skladu s člankom 18. ovoga Zakona, ugraditi na svim zajedničkim obračunskim mjernim mjestima u toplinskim stanicama i podstanicama uređaje za mjerenje potrošnje toplinske energije i uređaje za mjerenje potrošne tople vode koji se mogu daljinski očitati do 1. siječnja 2027.

(15) Osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitavanjem i održavanjem uređaja dužna je sklopiti ugovor s kupcem toplinske energije iz članka 33. stavka 16., koji je izmijenjen člankom 17. ovoga Zakona, do 1. siječnja 2026.

Članak 32.

(1) Upravni postupci započeti na temelju Zakona o tržištu toplinske energije (»Narodne novine«, br. 80/13., 14/14., 102/14., 95/15., 76/18. i 86/19.) nastaviti će se i dovršiti sukladno odredbama toga zakona.

(2) Prekršajni postupci započeti na temelju Zakona o tržištu toplinske energije (»Narodne novine«, br. 80/13., 14/14., 102/14., 95/15., 76/18. i 86/19.) nastaviti će se i dovršiti sukladno odredbama toga zakona.

Članak 33.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će odluku iz članka 17. stavka 1., koji je izmijenjen člankom 11. ovoga Zakona, najkasnije do 1. srpnja 2026.

(2) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 15. stavka 12., koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona, pravilnik iz članka 17. stavka 9., koji je izmijenjen člankom 11. ovoga Zakona i pravilnike iz članka 33. stavaka 14. i 15., koji su izmijenjeni člankom 17. ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Upravno vijeće Agencije će pravilnike iz članka 32. stavaka 1. i 3., koji je izmijenjen člankom 16. ovoga Zakona, uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Agencija će Registar kupaca toplinske energije iz članka 11.c, koji je dodan člankom 7. ovoga Zakona, uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Pravilnik o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju (»Narodne novine«, br. 99/14., 27/15. i 124/15.) ostaje na snazi do stupanja na snagu pravilnika iz članka 33. stavka 15., koji je izmijenjen člankom 17. ovoga Zakona.

(6) Opći uvjeti za opskrbu toplinskom energijom (»Narodne novine«, br. 35/14.) i Opći uvjeti za isporuku toplinske energije (»Narodne novine«, br. 35/14. i 129/15.) ostaju na snazi do stupanja na snagu pravilnika iz članka 32. stavaka 1. i 3., koji je izmijenjen člankom 16. ovoga Zakona.

Članak 34.

Ministarstvo gospodarstva će u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti vrednovanje ovoga Zakona.

Članak 35.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 19. koji stupa na snagu 1. listopada 2025.

Klasa: 022-02/25-01/20

Zagreb, 28. ožujka 2025.